...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

41-дэхи жэлээ гарана

...БУРЯАД ҮНЭН

...СС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...№ 123 (10491) | 1964 оной майн 26, вторник | Сэн 2 мүнгэн

Г. А. НАСЕР болон А. Х. АМЕРТА Советскэ Союзай дээдэ хайра шангуудые Н. С. ХРУЩЕВ барюулба

КАИР, майн 24. (ТАСС-ай тусхай корр.). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев Советскэ Союзай Геройн «Алтан одон» гэжэ медаль, мүн Ленинэй ордениие Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын президент Гамаль Абдель Насерта, ОАР-ай нэгэдэхи вице-президент Абдель Хаким Амерта Куббын ордон соо майн 24-нэй үдэшэ барюулба.

Н. С. Хрущев дээдэ шангуудые барюулха зуураа иигэжэ хэлэбэ: СССР-эй Верховно Соведэй даалгаһан даабариие дүүргэжэ, энэ дээдэ хайра шангуудые танда барюулхадаа, би ехэ баяртайб.

Президент Гамаль Абдель Насер болон маршал Абдель Хаким Амерые эндэ сугларагшад халуунаар амаршалаа.

Һүүлэй һонин

Н. С. Хрущев Г. А. Насер хоёрой хоорондо болоһон хөөрэлдөөн тухай Хамтын мэдүүлгэ баталагдаба

КАИР, майн 24. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев ОАР-ай президент Г. А. Насер хоёрой хоорондо болоһон хөөрэлдөөн тухай хамтын мэдүүлгэдэ Куббын ордон соо майн 24-нэй үдэшэ гар табигдаба.

Н. С. Хрущев болон Г. А. Насер мэдүүлгэдэ гараа табяа.

...АРИЛГАЯА БОГОНИ БОЛЗОРТО ДҮҮРГЭЭ!

ХАРТААБХАҺАА ХАШАРҺАН ЭРХИЛЭГШЭ

...хабарай дулаахан нэгэ ...анын совхозой 4-дэхи фер...орой газаа иимэ нэгэ гажа ...хөөрэлдөөн боложо байба. ...ртаабхынгаа газарта шэбхэ ...ктор үгэхэ хүн гүт, али ...Тэрэнээ тариха сагнайшье ...Үхибүүд ажалгүй хүлеэжэ ...гэжэ нюдэндөө шалтай нэгэ ...хүн фермые эрхилэгшэ ...базаровта хандана.

...шүдхэр хартаабхаяа хэ... Тэрэнииешни һанаха сүлөө... үгы. Тракторшье үгэхэ...жэ Цыренбазаровынь нүгөө... халдаанагүй.

...миниишье хартаабха бэшэ, ...най совхозой, фермынтнай ...Гансал манай һургуулиин... туһаламжа болгон, 20 га ...ыетнай ургуулжа үгэхэеэ ...бэшэ гүбди,—гээд, үнөөхи ...рагшадай үйлэдбэриин бригадые хүтэлбэрилэгшэ, багша Даша-Нима Базаров хэлэнэ.

— Юрэдөөл тэрэ намһаа саагуур, наранһаа наагуур. Фермэдэмнай хартаабха ургуулаад эдюулхэ гахай үгы ха юм. Юу хэхэбибди. Тэрээндэ хэрэгтэй хүниинь тарижа байг,—гэжэ фермые эрхилэгшэнь гараараа зангажархёод, машинадаа һуужа арилшаба.

— Шортоол хүн даа. Дирекци болон главна агрономтой хэлсэжэ, манай һурагшадай бригада 20 гектар газартаа шэбхэ зөөхэ, һаяар хахалха, тарихаяа бэлдэхэ гэлсэһэн байгаабди. Теэд Цыренбазаров трактор үгэнгүй, шэбхэ шэрэхэ, газараа хахалхыемнай һаатуулба,—гээд, нүхэр Базаров урмаа хухарангяар дуугараад гээгдэнэ.

Һүүлдэ ушарынь мэдэхэдэ, Михайловкын дунда һургуулиин ахалагша классуудай һурагшадай үйлэдбэриин бригада тус совхоздо 20 гектар хартаабха өөһэдынгөө хүсөөр ургуулжа үгэхэ гээ бшуу. Тиигээд совхозой агроном А. Х. Андреев 4-дэхи фермын дэбисхэр дээрэхи Үлзытэ гэжэ уһалагдадаг, хартаабха тарихада ехэ таатай газар заажа үгөөд, «Т-28» тухэлэй трактор тэргэтэйгээр, мүн тусхай машина; түхеэрэлгэнүүдые гүйсэд даалгаа һэн. Һурагшадай бригадынхид энэ хабартаа тэрэ газартаа наг шэбхэ шэрэжэ, уһалжа байтарнь тракторынь эбдэрээ. Энэ үедэ совхозой главна агроном Андреев тэрэнэйнь заһагдатар 4-дэхи фермэдэ үлүү байһан ондоо «Т-28» трактор үгөө. Теэд үглөөдэрынь фермые эрхилэгшэ нүхэр Цыренбазаров гүйлгэжэ ерээд:

— Минии мэдэлгүйгөөр энэ трактор таанадта хэн үгөөб? Һөөргэнь абаашажа табигты,—гэжэ ганираад, трактораа абашоо.

Иигэжэ 20 гектар газарта оройдоол 200 тонно шэбхэ гаргагдаад, ажалынь зогсоогдоо. 3—4 үдэр соо 8 хүн (һурагшад) ажалгүй миин һуугаа. Хэрбээ фермые эрхилэгшын хүндэлэндэ хүлөө шэхээгүй һаань, тэдэ 8 һурагшад гурбан үдэр соо лаб 50—60 тонно шэбхэ таряалан дээрээ зөөжэ үрдихэ һэн. Энэнь ургасадашье ехэхэн нэмэри болохо бэлэй.

Хартаабха ургуулжа үгэхэ, туһалхань ха юм гэжэ һурагшадые али болохоор урмашуулха, урагша абахын орондо, нүхэр Цыренбазаровай энэ һайшаалтай хэрэгые тоонгүй, шархаажа гэдэргэ таталдажа байханьгайхалтай.

Хори. **М. НАМЖИЛОВ.**

...ШЭМЭТЭ УРГАМАЛ ТАРИГДАНА

...та сэлмэг, урин дулаан ...улам улам олошоржо, ...а, саахарай свекло, хар... тариха сат Хяагтада ерэн...

...ажахыгаа эрид түргөөр ...энэ түрүүшын хабар ...һайн ургамалнуудые — ...а, саахарай свекло, хар... эрхимээр элдүүрилэгдэһэч, ...үлэгдэһэн, уһалагдаһач ... тариха тушаа горитой ...бэелүүлэгдэө. Этээ үрэжэл...йн, наруули дулаан, шииг ...элбэгтэй газар шэлэгдэһэн

...влениин бүхы ажахынууд ...600 гектар кукуруза, 700 ...харай свекло, 910 га хар... таригдаха юм.

Бар хүсэ хэрэглэнгүйгөөр, оньһото машинын хүсөөр саахарай свекло тарижа ургуулаад, хямда сэнтэй продукци ехээр абаха тухай тусхай хэмжээнүүд бэелүүлэгдэһэн. Тиитэжэ «Родина» колхоздо саахарай свекло тариха оньһожоруулагдаһан звено эмхидхэгдэнхэй. 172 гектарта энэ шэмэтэ ургамал таригдажа, урасынь хойноһоо агротехникын заабаряар эрхим һайнаар харууһалагдажа, га бүхэнэй 100 центнер свекло ургуулха уялгатай. Мүн Погранична совхоздо саахарай свекло ургуулха иимэл звено эмхидхэгдэһэн байна.

А. НИКИТИН,
Хяагтын управлениин главна агроном.

Республикымнай колхоз, совхозууд хартаабха тариха газараа элдүүрилжэ, үтэгжүүлжэ, үрэһээ һуулгажа, сүлөө забгүй байна. Мүнөө жэлдэ олохон ажахынуудта хартаабха ургуулха оньһожоруулагдамал звенонууд хүдэлжэ, энэ хүндэ хүшэр хүдэлмэриие гарай бар хүсэ хэрэглэнгүйгөөр бүтээхэнь.

Энэ хүдэлмэри Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахыда эмхитэйгээр ябуулагдажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын 1-дэхи отделениин механизатор Геннадий Шунков хартаабха оньһон аргаар тарижа ябана.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ХАНИ ХАЛУУНААР ҮДЭШЭБЭ

КАИР, майн 25. (ТАСС-ай тусхай корр.). Советскэ правительствын толгойлогшо Н. С. Хрущевые, тэдэнэртэй хамта ябалсаһан хүнүүдые Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын ниислэлэйхид хани халуунаар үдэшэбэ. Хэдэн арбаад мянган каирайхид ниислэлэй үйлсэнүүдтэ сугларанхай. «Хрущевто ура!», «Насерта ура!», «Араб-совет хани барисаан мандаха болтогой!», «Эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэ Никита Хрущев мандаха болтогой!» гэһэн үгэнүүд зүг бүхэнһөө дуулдана. Ниислэлэй үйлсэнүүд Советскэ Союзай болон ОАР-ай гүрэнэй тугуудаар, амаршалгын лозунгнуудаар шэмэглэгдэнхэй.

Нэгэдэхи вице-президент маршал А. Амер, ОАР-ай национальна суглаанай түрүүлэгшэ Анвар Садат, вице-президентнүүд Закария Мохи Эд-Дин, Хусейн Шафии, Хасан Ибрагим, премьер-министр Али Сабри, правительствын гэшүүд, Араб гүрэнүүдэй лигын генеральна секретарь Халек Хасуна, ОАР-ай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй офицернүүд, Каирай губернатор Салах Дессуки, ОАР-тахи дипломатическа түлөөлэлгэнүүдые толгойлогшод болон бусад тушаалта хүнүүд хүндэтэ совет айлшаниие үдэшэхэеэ аэродром дээрэ ерэбэд.

Ирагай президент Абдель Салям Ареф Н. С. Хрущевые үдэшэлсэхэеэ иишэ ерээ.

СССР-һээ ОАР-та байдаг элшэн сайд В. Я. Ерофеев, ОАР-тахи совет посольствын, совет эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд, совет колонинуудай гэшүүд Советскэ правительствын толгойлогшые, тэрээнтэй хамта ябалсаһан хүнүүдые үдэшэлсэбэ.

Каирай аэродром Советскэ Союзай, ОАР-ай гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэнхэй.

Советскэ Союзай, Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын гүрэнэй гимнүүдые оркестр гүйсэдхэнэ.

Н. С. Хрущев президент Насер эндэ жагсаһан хүндэлэлэй караулай хажуугаар гарана. Удаань Н. С. Хрущев, Н. П. Хрущева, бусад совет айлшад президент Насертай, маршал Амертай, бусад тушаалта хүнүүдтэй хахасалгын ёһолол дүүргэнэ. Үхибүүд Н. С. Хрущевто, Н. П. Хрущевада баглаа сэсэгүүдые барюулна.

Нацинуудай салют зэдэлнэ.

Никита Сергеевич самолёдто һуухынгаа урда тээ эндэ сугларһан хүнүүдые гараараа даллажа амаршална. Аяншалга дүүрэв. «ИЛ-18» гэжэ совет лайнер Москва руу шэглэн ниидэбэ. ОАР-ай агаарай-зэбсэгтэ хүсэнүүдэй истребительнүүдһээ бүридэһэн хүндэлэлэй эскорт ОАР-ай хилэ хүрэтэр тэрэниие үдэшэнэ.

Н. С. Хрущев Дрю Пирсонтэй хөөрэлдөө

КАИР, майн 24. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев Каирта байһан Америкын мэдээжэ журналист Дрю Пирсон болон тэрэнэй һамгантай уулзажа, тэдэнэй гуйлтаар хөөрэлдөө хээ.

Н. П. Хрущева, СССР-эй МИД-эй хэблэлэй таһагые даагша Л. М. Замятин хөөрэлдөөндэ байлсаа.

ХАМТЫН МЭДҮҮЛГЭ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевой, ОАР-ай Президент Гамаль Абдель Насерай хэһэн хэлсээнүүд тухай

...скэ правительствын тол...о Н. С. Хрущев Арабуу...эдэмэл Республикын пре... Гамаль Абдель Насер ...хоорондо хэгдэһэн хэлсээ...ухай Хамтын мэдүүлгэ ...гдаа. Хоёр ороной хүтэл...дэй үнэн сэдьхэлэй, ха...үн уулзалганууд ба хөө...үүд боложо, Советскэ ... Арабуудай Нэгэдэмэл ...икын хоорондохи хани ..., харилсаа холбооe саа... хүгжөөхэ тухай, мүн ...рондын мүнөөнэй байдал, ...ай национально-сүлөөрэл...эл тухай, империализмда, ...измда, шэнэ ёһоной ко...змда эсэргүүсэн тэмсэгшэ ...дэй нэгэдэл тухай олон ...ар һанал бодолоо харил...рэлдэһэн байна гэжэ Мэ...дотор тэмдэглэгдэнэ.

... болон хилэ тухай арсал...суудалнуудые шиидхэхэдээ, ...рэглэхэгүй гэһэн Советскэ ...льствые толгойлогшо Н. С. ...ой дурадхалые ОАР-ай ...льство дэмжэнэ гээд ОАР-...идент Насер мэдүүлээ.

...талынхид бүхы асуудалнуу...ни харилсаагаа бэхижүүл...а нягта холбоотой байхые ...й үедэ хүсөө гээд Мэдүүл...р хэлэгдэнэ. Уласхоорон...ала асуудалнуудаар хоёр ...араа бодолнууд тааралда...дынгөө хуулита эрхэ түй...түлөө, өөһэдын байдал ... тодорхойлхо эрхын, ...үрэн сүлөөгэй түлөө тэм...ад түмэндэ туһа хүргэхэ ...уудаар хараа бодолнууд...алдадаг байна. Мүн хүт...йгаа оронуудай бэеэ даал...ын, бэхижүүлхэ гэһэн ха...рлнуудаа хоёр талынхид ...аблан мэдүүлбэ.

...льна байгууламжаһаа дул..., бүхы оронуудай хоо... хани харилсаае үндэһэ ...римталжа, амгалан ёһоор ...шон байлгын политикада ...айнгаа талархадаг бай...сээ хэгшэ талануудлаб...лаа, бэеэ даанги хүгжэл... орохон оронуудта өөһэ...үлөө ба зонхилолго баад...эдэг империалис хүсэ...һэдэлгые буруушаагаа.

...удай аюулгүй байдалда ...ис добтолгын аюул то...ха гуламта бии болгодог ... сэрэгэй баазануудые ... шухала гэжэ хоёр талын...лон тэмдэглэбэ. Империа... иимэ баазануудые бии ...оо, национально-сүлөө...үдэлөөндэ сохилто хэхэ, ...иитын эб найрамдалта ...олдуулха зорилго таби... оршон байдал Ливидэ, Кипртэ, Адендэ, мүн бу... хэдэн орон нютагуудта ...хой.

... ороной арадууд ООН-ой, ...ндын бусад эмхинүүдэй ...ринүүдтэ, колониальна ...е усадхаха, элдэб янзын ...га ба дарлалтаһаа бүрин ...лхэ зорилгоор бүхы оро... богоолшологдоһон ара...бэеэ даанхай байдал олго...хала байһые хараалдаг шиидхэбэринүүдтэ үнэн байдагаа хоёр талынхид лаблан мэдүүлнэ.

Аравийска хахад аралай урда зүгтэхи Оманай, Аденэй, тэрэшэлэн Анголын, Мозамбикай, Урда Родезиин, Португальска Гвинейн, Урда Африкын болон бусад оронуудтахи арадуудай тэмсэлые колониализмда, гадаадын зонхилогшодой тагнуулда эсэргүү тэмсэлые моральна ба материальна талаар бүрин дэмжэхэ байһанаа хоёр талынхид элирхэйлэн мэдүүлнэ. Эдэ оронуудай патриодууд тушаа колонизаторнуудай гаргажа байгаа зэрлиг муухай аашануудые хоёр талынхид эрид шууд буруушаана.

Урда Африканска республикын правительствын зүгһөө расын талаар доромжолдог политикые хэлсээ хэгшэ талынхид буруушаана. Энэ политиканьООН-ой Уставта, Хүнэй эрхэ тухай декларацида, тэрэшэлэн уласхоорондын гурим заншалай бүхы гол ёһонуудта зүришэнэ.

Африкын хэдэ хэдэн оронуудта империализмын бэелүүлжэ байгаа апартеидай политикань хүн түрэлтэндэ эсэргүүгээр империализмын хэжэ байгаа гэмтэ ябадал болоно гэжэ хоёр талынхид тоолоно. Дүтын Зүүн зүгтэхи түгшүүрилтэй шанга байдалые улам һужэрөөхэ, ООН-ой шиидхэбэритэй зохилдуулан, палестинскэ арабуудай хуулита, зайлашагүй эрхые хараада абалсан, энэ асуудалые гуримшуулан шиидхэхэ ябадалда һаад хэхын тула палестинскэ асуудалые хэрэглэхэ гэжэ оролдодог империалис хүсэнүүдэй ээзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэн тэмсэгшэ араб гүрэнүүдэй тэмсэлые Советскэ Союз бүрин дэмжэнэ гэжэ Мэдүүлгэ соо заагдана. Иордан мүрэнэй уһые хэрэглэлгын талаар араб оронуудай баримталдаг хараа бодолые Совет тала мүн лэ дэмжэнэ.

Хоёр талынхид баатар габьята алжир арадые һайшаан дэмжэнэ. Йеменэй Арабска Республикын арад зоной түгэс, бүрин илалта туйлахыень хүсэнэ.

Бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал мандуулха, арадуудай хүсэл эрмэлзэл ханган бэелүүлгын ашатуһада, колониальна дарлалтын бүхы үзэгдэлнүүдые үгы хэхэ шухала гэжэ үнэншэн сэдьхэгшэ бүхы хүсэнүүдые элсүүлэн жагсааха талаар национально-сүлөөрэлгын тэмсэлэй амжалта туйлахын тула, империализмда, гадаадын зонхилолгодо эсэргүүсэн тэмсэгшэ арадуудай хамтадаа оролдолго гаргаха шухала байһыень хоёр талынхид заана.

Советскэ правительствын толгойлогшо Н. С. Хрущев африканска нэгэдэлэй асуудалаар Аддис-Абебэдэ зарлагдаһан Африкын гүрэнүүд ба правительствануудай толгойлогшонорой конференциин түүхэтэ шиидхэбэринүүдые хэлсээ хэхэ үедөө совет арадай үмэнэһөө дэмжэбэ.

Африкын, Азиин ба Латиин Америкын хүгжэжэ байгаа оронууд уласхоорондын политикада үрэтэйгөөр нүлөөлхэ талаар һайн үүргэ дүүргэжэ байһандань, тиин эдэ оронуудай һанал бодол ба оролдолго хүсэлэлгэ уласхоорондын элдэб асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ шухала зүйл болодог болоһондонь СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, ОАР-ай Президент хананги байһанаа элирхэйлэн мэдүүлбэд.

Өөһэдынгөө хуулита эрхын түлөө тэмсэгшэ арадууд сүлөөрэлгын ба бэеэ даанхай байдалтай бололгын талаар, империализмда эсэргүү баатар габьята тэмсэлдээ туһалха нүхэдтэй болонхой байһыень хоёр талынхид дахинаа элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Лаос тушаа 1962 оной Женевскэ хэлсээе таһалдуулха гэһэн һэдэлгэнүүдые хоёр тала буруушаана, Кипрэй дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархахые империалис хүсэнүүдэй һэдэжэ үргэлжэлһөөр байһанда һанаагаа зобоно, Нэгэдэмэл Нацинуудай Организацида Хитадай Арадай Республикын ээлхэ хуулита эрхэ һэргээгдэхэ ёһотой гэжэ тоолоно. Хитадай үг заяанай газар — Тайвань арал тушаа Хитадай Арадай Республикын табидаг эрилтые дэмжэнэбди гэжэ Мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Эфиопи Сомали хоёрой хоорондохи буудалдаанай зогсоогдоһые, тэрэшэлэн Мароккын королевство Алжирай Арадай Демократическа Республика хоёрой хоорондо хилын асуудалаар гараһан хёмороонoй эбэй гуримаар шиидхэгдэһые хоёр тала һайшаана.

Тэгшэ эрхэ, хоёр таладаа ашатай туһатай байлгые үндэһэ болгон, дэлхэйн худалдаа наймаае сүлөөтэйгөөр хүгжөөхэ, тэнсүүригүй агсаа хэхэ ябадал зайсуулха, хүгжэжэ байгаа оронуудай газаашань гаргажа худалдадаг эд товарай үнэ сэн тогтононги болгохо гээшэ эб найрамдал бэхижүүлхэ, сүлөөрһэн оронуудай экономическа талаараа хүгжэхэдэнь аятай зохид эрхэ байдал хангаха хэрэгтэ шухала удха шанартай гэжэ хоёр талынхид мүн лэ тэмдэглэнэ.

Империализмда, колониализмда, шэнэ ёһоной колониализмда эсэргүүсэн тэмсэгшэ бүхы хүсэнүүдые элсүүлэн жагсааха зорилго табиха һаань, Афро-Азиин оронуудай хоёрдохи конференци зарлалгые дэмжэхэ байһан тухайдаа Совет тала мэдүүлбэ. Эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй, национальна бэеэ дааһан байдалай түлөө, империализмда ба колониальна дарлалтада эсэргүүсэн тэмсэжэ байгаа Ази, Африкын бүхы гүрэнүүдэй хабаадабал, энэ конференциин амжалтатайгаар үнгэрэлгэдэ туһатай байха һэн.

Даахан зорилгонуудаа шадаал һаа һайнаар дүүргэхынь тула Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациие дэмжэхэ, энэ организациие бэхижүүлхэ хэрэгтэ али бүхы аргаар туһа хүргэхэ тухайдаа хоёр талынхид мэдүүлнэ. Бүхы оронуудта таарамжатай байха талыень хаража, ООН-ниие бэхижүүлхэ зорилгоор Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин бүхы органуудта Ази, Африкын оронуудай бүри үргэнөөр түлөөлэгдэхэнь шухала гэжэ Мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ.

ООН-до ородог гурбан гол бүлэг гүрэнүүд — социалис оронууд, хайшаашье бэшэ бэеэ дааһан бусад гүрэнүүд, тэрэшэлэн баруун гүрэнүүдэй сэрэгэй нүхэсэлдэ хабаададаг гүрэнүүд — ООН-ой хүтэлбэрилхы органуудта адли эрхэтэйгээр түлөөлэгдэхэ һэн гэжэ Советскэ Союзай бүри 1960 ондо дурадхаһаниинь элитэ. Иимэ түлөөлэлгэ хантабал, дэлхэй дээрэ тохёолдоод байһан бүридэлые бүри үнэн зүбөөр харуулха, Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациие бэхижүүлгэдэ туһалха, дэлхэйн арадуудай ашаг туһа ба дура хүсэл элирхэйлһэн шиидхэбэринүүдые гаргалгадань туһалха бэлэй.

Уласхоорондын мүнөөнэй байдалые хаража үзэхэ зуураа, эб найрамдал хүсэдэг бүхы гүрэнүүдэй, арадуудай эдэбхитэй нэтэрүү ябуулга хэһэнэй ашаар уласхоорондын түгшүүрилтэ байдал һүүлэй үедэ зарим тэды һулараа гэжэ хоёр талынхид ханангяар тэмдэглэнэ. Агаарта, замбуулинай дайдада, уһан доро ядерна зэбсэг туршалгые хорихо тухай Москов ско договор баталһан ушар энэ хэрэгтэ нилээд туһа хүргөө, тиин ядерна зэбсэг яаралтайгаар бэлдэхэ гэһэн үрдилдөөе хизаарлаха түрүүшын түүхэтэ алхам болоод, гүрэнүүдэй хоорондоо этигэлсэлгые һэргээхэ арга олгоо. Московско договор баталһанһаа уламжалан эли бодо үрэ дүн туйлагдаа гэбэл, агаарта, замбуулинай дайдада, уһан доро ядерна зэбсэг туршан тэһэлхэдэ гарадаг хоротой зүйлөөр агаар бузараагдахаяа болёод байна.

Тэрэшэлэн ядерна зэбсэгтэй түхеэрэлгэнүүдые замбуулинай замда гаргахагүй тухайда үгэеэ ойлголсолго, дэлбэрэн тэһэрдэг материалнуудые сэрэгэй хэрэгсэлдэ зорюулан гаргалгаяа хороохо тодорхой хэмжээ ябуулганууд тухай шиидхэбэри энэ шухала зорилгодо мүн лэ туһа хүргэхэ байна.

Энэ хэмжээ ябуулга буу зэбсэг хуряалгын асуудалые шиидхэхэгүй байбашье, мүнөө сагай гол шухала асуудалаар — буу зэбсэгүүдые бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха талаар алхам хэхэ таарамжатай байдал хангана гэжэ хоёр тала тэмдэглэнэ.

Центральна ба Хойто Европодо, Африкада, Азида, Дүтын ба Дундада Зүүн зүгтэ, Дундада далайн оршондо, тэрэшэлэн дэлхэйн ондоошье нютагуудта уласхоорондын зохихо хэлсээ баталжэ, ядерна зэбсэггүй зононуудые бии болголго шухала удха шанартай гэжэ хоёр тала тоолоно.

Гэхэ зуура, уласхоорондын түгшүүрилтэй шанга байдал зарим тэды һуларбашье, амгалан ёһоор шиидхэгдэхэ зэргэтэй хэдэ хэдэн арсалдаата асуудалнууд бии байһаар гэжэ хоёр талынхид тоолоно гээд Хамтын мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнэ. Тэрээнһээ гадна, ээзэрхэг түримхэй империалис хүсэнүүд дэлхэйн бүмбэрсэгэй элдэб орон нютагуудта аюулта хойшолонтой түгшүүрилтэ байдалай гуламтануудые бии болгоно.

Кубын Республикын сүлөөтэ эрхые эбдэхэ гэһэн ямаршье һэдэлгэ, тэрэнэй агаарай дайда руу добтолон оролго иимэ хорото ааша гаргагшадта тон хүшэр хүндэ хойшолонгуудтай байжа болохо гэһэн Советскэ правительствын хараа бодолые Советскэ правительствын толгойлогшо Н. С. Хрущев хэлсээ хэлгын үедэ элирхэйлэн мэдүүлбэ.

Кубын арадай сүлөөтэ эрхэеэ хамгаалха, революциин туйлалтануудые аршалха хуулита эрхэтэй байһые хоёр талынхид элирхэйлэн тэмдэглэбэ. Карибска далайн оршондохи мүлгөөн уласхоорондын амгалан, тайбан байдалда аюул тохёолдуулна, энэ райондо намдуу байдал һэргээхэ, Кубын дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархахагүй гэһэн эрилтэ табидаг байһандань хоёр талынхид анхарал хандуулна.

ОАР-ай правительство германска асуудалаар Советскэ правительствын баримталдаг хараа бодолтой танилсаад, германска асуудалые эбэй гуримаар шиидхэжэ дүүргэхэ шухала байһан тухай һанамжаяа хэлээ.

Уласхоорондын асуудалнуудаар хоёр ороной хоорондоо аша үрэтэйгөөр харилсадаг байхые Советскэ Союз, Арабуудай Нэгэдэмэл Республика үнэн зүрхэнһөө хүсөөд, тэрэнээ саашадань үргэлжэлүүлхэ ба бэхижүүлхээр бэлэн байһан тухайда Хамтын мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнэ. Энэ харилсаа холбоон эб найрамдал, уласхоорондын аюулгүй байдал улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ шухала нүхэсэл болохонь дамжаггүй.

Советскэ Союзай, Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын хоорондо хани ёһоной бата харилсаан, политическэ, экономическа ба соёл культурын, мүн бусадшье асуудалнуудаар нягта харилсаа холбоон тогтоогдоод, гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршолгын жэшээ болоно, империализмда, колониализмда эсэргүүсэн, бүхы дэлхэй дээрэ амгалан байдал хангахын түлөө тэмсэхэ нэгэл үг зорилготой, сүлөөрһэн арадай ба социалис гүрэнүүдэй арадуудай хани нүхэсэлэй жэшээ болоно гэжэ хоёр талынхид хэлсээ хэхэ үедөө мүн лэ тэмдэглээ.

Тогтонин батажаха үедэнь, иламгаяа 1956 ондо гурбан гүрэнэй ээзэрхэг түримхэй империалис добтолгые египет арадай бута сохихо үедэ Арабуудай Нэгэдэмэл Республикада совет арадай үзүүлһэн туһаламжа, дэмжэлгын ехэ удха шанартай байһые ОАР-ай правительство баяртайгаар тэмдэглэнэ.

Экономическа болон техническэ харилсаа холбоон тухай хэлсээнүүдэй ёһоор али али талын абаһан уялгануудай амжалтатайгаар, тогтоогдоһон болзор соогоо дүүргэгдэжэ байһые хоёр тала ехэ һаналаа ханангяар тэмдэглэһэн байна.

СССР-эй болон ОАР-ай хоорондо худалдаа наймаанай харилсаан амжалтатайгаар хүгжэнэ. Советскэ Союзай болон Ерипедэй хоорондо эд бараа андалдан абалсалга 1954 онһоо 1963 он хүрэтэрхи үе соо 9 дахин нэмээ, тэрэниие саашадань бүри ехээр нэмээхэ горитой арга боломжо бии.

Национальна экономикоёо саашадань хүгжөөхэ талаар Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын гаргадаг эрмэлзэлгые ойлгожо байһанаа советскэ тала хэлсээнүүдэй үедэ элирхэйлэн мэдүүлээ. ОАР-ай правительствын хүсэлые хараадаа абан, ОАР-ай промышленностиие 1965—1970 онуудта хүгжөөхэ хоёрдохи табан жэлэй түсэбөөр хараалагдаһан промышленна предприятинуудые барилгадань Советскэ Союзай туһаламжа үзүүлхэ тухай зүбшөөлөө үгэһэн байна.

СССР-эй болон ОАР-ай правительствануудай хоорондо урда тээнь баталагдаһан хэлсээнүүдэй ёһоор Советскэ Союз хадаа Асуанай үндэр хаалтын хоёрдохи ээлжээ барилгада, бусад промышленна томо предприятинуудые бодхолгодо экономическа болон техническэ туһаламжа үзүүлгэеэ ерэхэ табан жэлэй турша соо үргэлжэлүүлхэ, түгэсхэхэ байна. Жэлдээ 1 миллион тонно булад хайлуулан гаргаха бүхы хэрэгые хүсэдөөр бэелүүлхэ хүсэтэй металлургическа комбинат, хүндэ машина бүтээлгын завод, түлишөөр хүдэлдэг болон гидроэлектростанцинуудые шэнээр барилгадань Советскэ Союз экономическа болон техническэ туһаламжа үзүүлхэ.

Урда тээнь баталагдаһан хэлсээнүүдэй ёһоор үгэдэг урьһаламжаһаа гадна, 252 миллион түхэригэй удаан болзорой урьһаламжые Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын правительствада Советскэ Союзай үгэхэ тухай хэлсээнүүдэй үедэ үгэеэ ойлголсоһон байна.

4 мянган гектар талмайтай уһалагдадаг газар дээрэ хлопок болон бусад ургамалнуудые таридаг томо оньһожоруулагдаһан ажахы байгуулхын тулада олон тоото хүдөө ажахын машинануудые болон хүдөө ажахын бусад техникые Арабуудай Нэгэдэмэл Республикада бэлэг болгон үгэхэ гэһэн шиидхэбэри Советскэ Союзай правительствын гаргаһан тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев ОАР-ай президент Гамаль Абдель Насерта мэдээсэһэн байна. Хүдөө ажахын энэ техникые шудалха, нютагай хүдэлмэрилэгшэдые һургаха хэрэгтэнь туһалхын тулада зохихо бүлэг совет мэргэжэлтэдые советскэ тала ОАР эльгээхэ юм. Иимэ томо оньһожоруулагдаһан ажахы хадаа наука, техникын мүнөөнэй туйлалтануудые хэрэглэлсэн, шэнэ уһалагдадаг газарые элдүүрилэн ашаглаха үрэ ехэтэй онол арганууды харуулха, жэшээ боложо үгэхэ гээд мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ.

ОАР-ай зэбсэгтэ хүсэнүүдые бэхижүүлгэдэ, тэдэниие дайшалхы техникээр хангалгада СССР-эй үзүүлдэг туһаламжые Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын президент хэлсээнүүдэй үедэ баясхалачтайгаар тэмдэглээ гээд Хамтын мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Энэ туһаламжа Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын өөрыгөө хамгаалха шадабариие шангадхаа гээд мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнхэй.

Арадай амгалан ёһоной зохёон байгуулхы ажалые, тэрэнэй бэеэ даанхай байдалые, ОАР-ай бүри эрхые хамгаалдаг ОАР-ай зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ сэрэгэй техникэ үгэхэ, тэдэниие нарижуулан һайжаруулха асуудалнуудта СССР-эй правительствын саг үргэлжэ таатайгаар хандадаг байһые ОАР-ай президент һаналаа ханангяар тэмдэглэһэн байна.

Соёл культурын харилсаан, али алинайнгаа туйлалтанууд болон ажабайдалтай танилсалга һүүлэй жэлнүүдтэ бүри үргэн, олон янзын боложо байна гээд хоёр тала онсолон тэмдэглээ. Энээнтэй дашарамдуулан, хоёр тала хадаа 1965—1966 онуудта СССР ОАР хоёрой хоорондо соёл культурын харилсаа холбооной түсэб баталагдаха ёһотой гэжэ али али тала хэлсэһэн байна.

Хамтын мэдүүлгын түгэсхэлдэ иигэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ. ОАР-та СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевой хани ёһоор аяншалалгын ехэ удха шанарые, президент Гамаль Абдель Насертай тэрэнэй уулзажа, хөөрэлдэлгын шухала байһые, тэрэшэлэн хэлсээнүүдэй амжалтануудые хоёр тала гүнзэгы ехээр һаналаа ханан тэмдэглээ. Хани барисаата хоёр гүрэнэй харюусалгата хүнүүдэй хоорондо болоһон эдэ хэлсээнүүд хоёр арадай хоорондохи харилсаа бэхижүүлгэдэ угаа ехэ нүлөө үзүүлээ, үгэеэ һайса ойлголсохо, хани барисаагаа бэхижүүлхэ толотомо хуудаһа нээжэ үгөө.

Нюур нюураараа уулзажа, холбоо байгуулга ехэ удха шанартай, Советскэ Союзай болон Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын хүтэлбэрилэгшэдэй уулзалгын аша туһатай байһан дээрэһээ, иигэжэ нюураараа уулзажа холбоо байгуулгые үргэлжэлүүлхэ хүсэл эрмэлзэлгые хүтэлбэри болгон, Н. С. Хрущев Советскэ Союзда ерэхыень урһан Советскэ правительствын тусхай уряалые президент Гамаль Абдель Насерта дамжуулаа. Энэ хани ёһоной уряалые президент Гамаль Абдель Насер ехэ баяртайгаар хүлеэн абаа. Аяншалгын болзорые али али тала үгэеэ ойлголсожо тодорхойлхо юм.

(ТАСС)

ХУРСА ТОДООР, ГҮН УДХАТАЙГААР...

(Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин „Коммунизм“ колхозой парторганизациин соёл сурталай хүдэлмэриин дүршэлһөө)

ЭНЭ хуудаһанда Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин «Коммунизм» колхозой партийна эдэбхитэдтэ тобшо тэды үгэ үгтэбэ. Ушар юуб гэхэдэ, һүүлэй хоёр жэлэй туршада, илангаяа КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленумэй һүүлээр эндэхи партийна организациин ябуулдаг соёл сурталай хүдэлмэридэ нилээд ехэ хубилалта болоо.

Энэ хубилалтын үрэ дүн ажахын хүгжэлтэ дээрэ, колхозой ажалшадай эдэбхи ехэтэй ажал хэрэг дээрэ эли байса харагдана. Хэрбээ урдань энэ колхоз түсэб, даабаряа дүүргэдэггүй, ажалай эмхидхэл болон журамай талааршье һула байдаг һаа, мүнөө тад ондоо байдалтай болонхой.

«Коммунизм» колхоз хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ худалдаха түрүүшын кварталай түсэб дүүргэхэһээ гадна, хоёрдохи кварталдашье амжалтатайгаар гараха үндэһэ һуури табинхай. Мүн хабарай эртын тарилга агротехническэ эрхим болзорто шанар һайнтайгаар үнгэргэгдөө.

Багашье һаа, энээхэн түрүүшын амжалта ажалша олониитые бүтээсэ ехэтэй ажалда зоригжуулжа, эршэ хүсыень улам шангадуулаа. Эгээл энэ ушар эндэхи партийна организациин ябуулдаг соёл сурталай хүдэлмэриин онсо өөрсэ зүйлнь болоно. Ондоогоор хэлэхэдэ, энэ хүдэлмэринь колхозой ажабайдалтай, ажахын зорилгонуудтай шадамараар холбогдон ябуулагдадаг, тиимэһээ нүлөө ехэтэй. Соёл сурталай хүдэлмэри ажалша бүхэнэй эршэтэ ажалай нэгэн шухала эрхэ нүхэсэл болоһоннинь ехэ удха шанартай.

Социалис мүрысөө эмхидхэлгэ, ажалай түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлгэ, ажалшадые материальна талаар урмашуулга, ажалай эмхидхэл, түлөөһые гуримшуулга болон ажахын бусад шухала шухала асуудалнуудай соёл сурталай хүдэлмэриин гол шэглэл болоһониинь һайшаалтай.

Богонёор тобшолон хэлэхэ болоо һаа, тус колхозой партийна организаци, партком хүн зоноо эмхидхэгшэ, элсүүлэгшэ, хүмүүжүүлэгшэ хүсэн байһанаа ажал хэрэгээрээ гэршэлжэ шадаа. Шадамараар, оролдосотойгоор ябуулаад байбал, соёл сурталай хүдэлмэри ажахын хүгжэлтэдэ, хүн зоной хүмүүжэл болбосоролдо ехэ нүлөөтэй байһыень баһал гэршэлнэ.

Теэд энэ хүдэлмэрие иимэ ехэ нүлөөтэй хүсэн болгохын тула хүсэлэл оролдолго, мэргэжэл шадабари хэрэгтэй ха юм даа. Энэ зүндөө ерээгүй амжалта. Харин эндэхи коммунистнуудай, соёл сурталай бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй эдэбхи, оролдосо ехэтэй ажалайнь аша энэ болоһониинь арсашагүй гэжэ эдэ нүхэдэй үгэһөө ойлгогдоно.

Колхозой партком соёл сурталайнгаа хүдэлмэридэ олониитэ эдэбхитэдые — хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, багшанар, соёлой хүдэлмэрилэгшэд болон пенсионернүүдые олоор хабаадуулжа, тэдэнине бодомжо, үүсхэл ехэтэйгээр хүдэлгэжэ шадаһан. Тэрэшэлэн һайн дураараа хүдэлдэг олон эмхинүүдэйшье ажал хэрэгынь оншотой. Энэ хадаа соёл сурталай хүдэлмэриин амжалтын эшэ үндэһэн мүн.

Зүгөөр тус колхозой партийна организациин ябуулдаг соёл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ дутуу дунданууд үгы гэхын аргагүй. Тиимэ юумэн үшөөл олон байһаар. Колхозой партком, партийна организаци эдэ дутагдалнуудаа заһахын, зайсуулхын тула хэмжээнүүдые абажа байна. Энэ хүдэлмэри тиимэ бэлэн мүрөөр бүтэдэг хэрэг бэшэ байһаниинь мэдээжэ ааб даа. Соёл сурталай хүдэлмэри хүндэ, орёо хэрэг ха юм.

Тингэбэшье эндэ һайшаамаар, дэмжэмээр зүйлнүүд олон. Соёл сурталай хүдэлмэридэхи бүхы һайн һайхан юумые, ехэ багашье дүршэл болон онол аргануудые согсолон харуулжа байха гээшэ манай ажабайдалда ехэ удха шанартай хадань энэ хуудаһан хэблэгдэн гараба. Соёл сурталай хүдэлмэри тухай ямар нэгэн бодол түрүүлжэ гү, али энээнэй ехэ үүргэтэй байһые уншаһан хүндэ ойлгуулжа шадаа һаа, энэ хуудаһан өөрынгөө зорилго дүүргэхэ байна.

ЮУМЭН БҮХЭНДЭ—ШАДАБАРИ, ОРОЛДОСО ХЭРЭГТЭЙ

ХАМАГ юумэндэ шадабари, оролдолго хэрэгтэй. Энээнгүйгөө ямаршье һайн юумые муудхуулжархижа, хүсэндэнь хүргэнгүй орхижо боломоор. Эгээл иимэ ушар хэдэн жэлэй урда тээ манай колхозой 2-хи бригадада үзэгдэдэг һэн.

Би социалис мүрысөө эмхидхэхэ тухай хэлэнэб. Уялгашье абтадаг, хөөрэлдөөншье яһала болодог, теэд хэһэн ажалаймнай дүнгүүд бирагүйхэн зандаал байдаг һэн. Эндэ юун дуталдадаг байгааб?

Сэхынь хэлэхэдэ, эндэ заахан лэ юумэн дуталдадаг байгаа. Мүрысөөн эмхидхэгдээд, тэрэнэй дүнгүүд саг соогоо таргагдадаггүй, түрүү һуури эзэлһэн ажалшад материальна талаараа урмашуулагдадаггүй байшоо.

Эдэ бүгэдэ дутагдалнуудыемнай партиин ЦК-гай июниин Пленум тодорхойгоор заажа үгөө юм. Мүрысөө ёһо тэдыгээр эмхидхэлгэдэ эсэс табиха тухай тэрэнэй заабарие бэелүүлхын тула үнгэрһэн сагай туршада нилээд ехэ оролдолго гаргагдаа. Манай һанахада, эндэ материальна урмашуулга гол үүргэ дүүргээ.

Мүрысэхэ гурим һайнаар, тодорхойгоор зохёогдожо, тэрэниие дүүргэхэдээ, ямар түлөөһэ абахаб гэжэ хүн бүхэндэ һайнаар ойлгуулагдаа. Тиигээд тодорхойлогдоһон саг соонь мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргажа, хараалагдаһан түлөөһэ болон урмашуулгын бусад шангууд заатагүй барюулагдадаг болонхой.

Жэшээнь, мүнөө хабарай тарилгын үедэ 5 хоног бүриин дүнгүүдээр 1-дэхи, 2-дохи, 3-дахи һууринуудые эзэлһэн бригада, агрегат, механизатор бүхэн улаан вымпел мүнгэн шантайгаар абажа байгаа. Эртын тарилга эрхим шанартайгаар, агротехническэ һайн болзор соо үнгэргэһэн бригада, агрегадууд парткомой болон правлениин дамжуулгын Улаан тугта, мүнгэн шанда хүртэхэ юм.

Мал ажал дээрэ абажа харабал, мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн һаалишад, хонишод һара соо хэһэн ажалайнгаа дүнгүүдээр заатагүй урмашуулагдажа байдаг. Мүн кварталай дүнгөөр һаалиин гүүртэнүүд һү һааха түсэбөө дүүргээд байбал, дамжуулгын Улаан туг 20 түхэриг мүнгэтэйгөөр абаха байна. Энээнһээ гадна, даалгабаряа үлүүлһэн һаалишад тус бүриин 4—7 түхэриг хүрэтэр шанда хүртэдэг. Ажахын тоосоондо ороһон хонишодой бригада июлиин нэгэнэй байдалаар мүрысөөнэйнгөө дүнгүүдые гаргаха байна. Тиихэдээ 100 эхэ хонин бүриһөө 95—100 хурьга, хонин бүриһөө 3,3 килограммһаа бага бэшэ нооһо абажа, хонидоо гарза хоролтогүйгөөр, тобир тарганаар ондо оруулаа байбал, дамжуулгын Улаан туг 50 түхэриг мүнгэн шантайгаар абаха.

Иимэшүүгээр материальна талаар урмашуулаад байхада, ажалшад юунэй түлөө тэмсэхэбиб, юу абахабиб гэжэ тодорхойгоор мэдэдэг, тиимэ этигэл найдабаритайгаар хүдэлхэдөө, ажалайнь эршэ шанга. Бүтээсэ ехэтэйгээр, һайнаар ажалаа хэхын түлөө олон зоной ёһотой үргэн тэмсэл дэлгэрдэг болоһониинь урматай.

Зүгөөр олон зоной энэ ехэ хүдэлөөн гансахан материальна урмашуулгын ашаар дэлгэрээ гээ һаа, алдуу болохо. Энээнэй шиидхэхы удха шанартай байһые арсашагүй. Тиигэбэшье манай колхозой бүхы коммунистнуудай элсүүлхы, эмхидхэхы ажал энэ нилээд ехэ үүргэ дүүргэһэн юм. Имагтал эдэнэр ажахын эгээл хүндэ газарта хүдэлжэ, ажалай үльгэр жэшээ харуулхаһаа гадна, һаалишадай, хонишодой, механизаторнуудай дунда мүрысөө эмхидхэлгэдэ гол һуури эзэлдэг юм.

Коммунистнуудай үүсхэлээр социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргахадаа, түсэб, даабариин дүүргэлтые хараадаа абахаһаа гадна, ажалша бүхэнэй ажалай журам, абари зангыень хаража гэгдэһэн байгаа. Энэ зүйл олон ажалшадые коммунис ажалай нэрэ зүүхын түлөө тэмсэлдэ жагсаагаа. Мүнөө манай колхоздо 17 хүн коммунис ажалай ударнигай нэрэ зүүнхэй, һаалиин гүүртэ, хонишодой 1 бригада коммунис ажалай коллективуудай нэрэ зэргын түлөө мүрысэнэ.

Мүнөө манай колхозой бүхы гэшүүд социалис мүрысөөндэ хабаадалсажа, ажахын али нэгэн зорилго шиидхэжэ байнхай. Энэ жэлэй түрүүшын кварталай дүнгүүдээр багсаахада, манай урагшаа дабшалтын алхамууд муу бэшээр эхилэгдээ. Энэ хадаа социалис мүрысөөнэй ашаар гэжэ бидэнэр мэдэнэбди.

Б. ДОРЖИЕВ,
Гэльбэрын партийна эхин организациин секретарь.

ҮРЭ ДҮНГЫНЬ АЖАЛ ДЭЭРЭ

ҮЙЛЭДБЭРИИН хүгжэлтэдэ соёл сурталай хүдэлмэриин нүлөөе ехэ болгохо гэһэн зорилго манай колхозой партком урдаа табихадаа, түрүүшээр энэ хүдэлмэрие эрхилхэ хүнүүд тухай гол анхаралаа хандуулһан юм.

Агитаторнууд, ханын газетын, радио-дамжуулгын редколлегиин гэшүүд болон партийна эмхидхэгшэдээр соёлой хүдэлмэриин дүршэлтэй, политическэ талаараа бэлэдхэлтэй хүнүүд томилогдоо һэн. Коммунистнууд, комсомолшууд, илангаяа мэргэжэлтэд болон бусад эдэбхитэд соёл сурталай хүдэлмэридэ эршэмтэйгээр хабаадалсажа захалһан байна. Иимэ олон хүниие хабаадуулһан энэ хүдэлмэрие үдэр бүри ударидажа байхын тула парткомой дэргэдэ 9 хүнһөө бүридэһэн соёл сурталай бүлэг байгуулагданхай. Бүлэгэй гэшүүн бүхэн соёлой али нэгэн һалбарие ударидажа байдаг.

Жэшээнь, ханын газетэ, нютагай радио-дамжуулгые коммунист нүхэр Ц. Б. Дашицыренов хүтэлбэрилнэ. Эдэнэр парткомой ёһотой туһалагшад болонхой. «Гэльбэрын колхозникой» гү, али «Гэльбэрэ нютагаар крокодилай айлшалга» гэһэн шог журналай ээлжээтэ номернууд бүгэдын анхарал татадаг юм. Колхозой һүүлэй һониниие, ээлжээтэ зорилгонууд тухай, мүн шүүмжэлхы мэдээсэлнүүдые радио-дамжуулга зондоо үдэр бүри хүргэдэг. Мүн үе үе болоод лэ колхозой түрүүшүүл дүй дүршэл тухайгаа хөөрэжэ үгэдэг, бэшэдэг байна. Илангаяа хабарай тарилгын үедэ хэблэлэй, радио-дамжуулгын хүдэлмэри ехэ эдэбхитэй болоо. Дайшалхы хуудаһан, «Сахилгаан», «Халаахай» гэхэ мэтэ ходо гаража, тарилгын хүдэлмэрие дэлгэрэнгыгээр харуулжа байна.

Колхоздомнай харуулан ойлгуулха агитаци мүн лэ муу бэшээр эмхидхэгдэнхэй. Энэ хүдэлмэриин онсо өөрэ илгаань гэхэдэ, ажахын һалбари бүхэнэй ээлжээтэ зорилгонууд тон тодорхойгоор харуулагдахаһаа гадна, хэрбээ энэ зорилгын дүүргэгдээгүй һаа, колхоздо ямар хохидол үзүүлэгдэхэб гэжэ ойлгуулагдана. Полевой стан, гүүртэ, отара бүхэн харуулан ойлгуулха агитациин зүйлнүүдээр элбэг, тэдэнь шэнэ зорилгонуудай табигдахада, һэльбэн шэнэлэгдэжэ байдаг юм.

Соёл культурын хүдэлмэри дэлгэрүүлгэдэ манай хүдөөгэй библиотекын, клубай үүргэ ехэ болонхой. Библиотекымнай уншагшад 500 гаран хүн, тэрэшэлэн полевой стануудаар, малай фермэнүүд дээгүүр нүүдэл библиотекэнүүд ябана, клубай эдэбхитэдэй эмхидхэһэн уран һайханай самодеятельностиин кружогууд зүжэг, наада харуулжа, колхозникгуудаа һонирхуулна.

Ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ һайн дураараа хүдэлдэг ниитын эмхинүүд—эхэнэрнүүдэй совет, нүхэдэй сүүд, арадай дружина, пенсионернүүдэй совет парторганизациин үнэн туһалагшад болонхой.

Хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулхадаа, манай соёл сурталай эмхинүүд түрүү хүнүүдэйнгээ үльгэр жэшээнүүдтэ түшэглэдэг гуримтай.

Манайда нэгэ иимэ заншал бии болоо. Ажалша бэрхэ хүнүүдэйнгээ 50 наһа гүйсэхэдэ, мүн ажахын шухала хүдэлмэриин эхилһэниие бүхы колхозоороо тэмдэглэдэг болонхойбди. Һаяхан республикын овощевод Ц. Нурбуевагай 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан баяр ёһололой суглаан болоо, ниитын ажалда эдэбхи үүсхэлтэйгээр хандажа, ехэ амжалта туйладагайнь түлөө баярай, амаршалгын үгэнүүд хэлэгдээ, республикын, управлениин организацинуудай, колхозой правлениин үмэнэһөө бэлэгүүд барюулагдаа. Тэрэшэлэн түрүүшын буразлаагай, таряа хуряалгые түгэсхэһэнэй баяр боложо, түрүү хүнүүдээ магтадаг, юрөөдэг байнабди. Үшөө тиихэдэ коммунис ажалай ударнигуудай суглаанууд, эхэнэрнүүдэй, залуушуулай үдэшэнүүд гэхэ мэтэ олон зоной хабаадалгатай зүблөөнүүд ходо боложо байдаг юм.

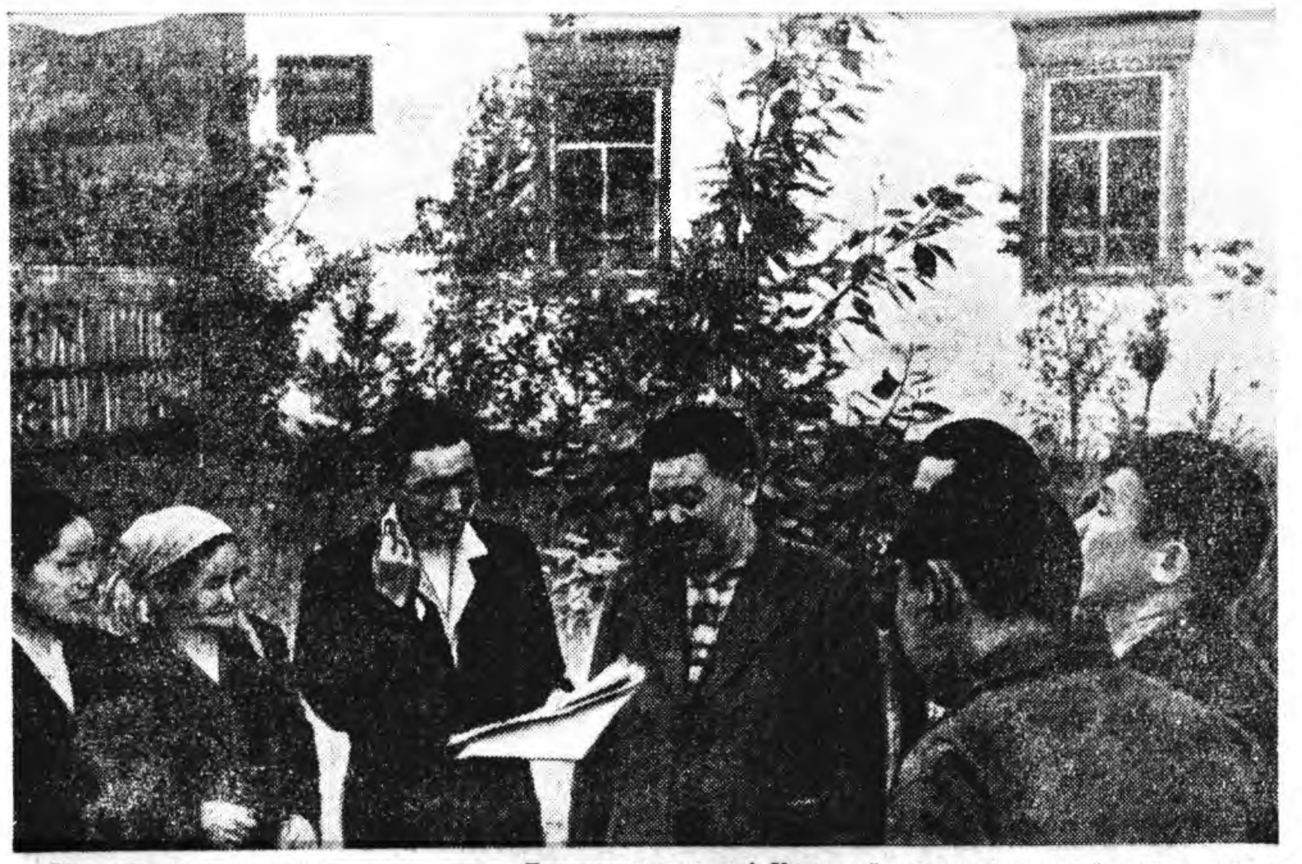
Парткомой эрхилдэг соёл сурталай хүдэлмэриин үшөө нэгэ зүйл тухай хэлэлтэй. Бидэнэр ажалай түрүү дүй дүршэл, шэнэ онол аргануудые нэбтэрүүлхэ талаар тодорхой түсэбэй ёһоор хүдэлнэбди. Энэ хэмжээ ябуулга партком дээрэ баталагдажа, харюусаха хүнүүд томилогдодог. Аммиачна уһа хэрэглэлгэ, горохой үрэһэ нитрагинаар угаалга, хэрээһэлэн тарилга хэхэ, гидропонно аргаар ногоо ургуулга, хэмэл һүн, мочевинэ болон химическэ бусад аргаар малай тэжээл шанаржуулга — эдэ бүгэдэ манай ажахыда үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болоһоор үнинэй.

Эдэ жэшээнүүд юун тухай хэлэжэ үгэнэб? Соёл сурталай али олон зэбсэгүүд, хэрбээ тэдэниие зүбөөр хэрэглээд байбал, үйлэдбэриие хүгжөөлгэдэ шиидхэхы нүлөө үзүүлжэ шадаха байна. Энэ хадаа манай партийна организациин дүршэл дээрэһээ эли тодо болонхой.

Колхознай мяха, һү, үндэгэ тушааха энэ жэлэй түрүүшын кварталай түсэбые амжалтатайгаар дүүргэв. Эртын ургамалнуудай тарилга мүнөө эрхим һайн болзорто дүүргэгдээ. Тобшоор хэлэхэдэ, колхозникгуудаймнай ажалайнь эдэбхи үүсхэл хараа байса дээшэлээ.

Гэхэ зуура эндэ дутуу дунданууд үгы гээ һаа, буруу болохо. Дутагдалнууд үшөөл олон. Эдэ дутагдалнуудаа түргөөр усадхаха зорилго партком урдаа табина.

В. ДОРЖИЕВ,
колхозой парткомой секретарь.

Социалис мүрысөөнэй дүнгүүд гараа. Баясамаар дүнгүүд! Колхозой коммунистнуудай зүрхэ сэдьхэл омог баяраар дүүрэнхэй.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

ҺУРАЛСАЛАЙ КОМБИНАТ НАМДА ЮУ ҮГӨӨБ?

БИ гэр бүлын ушар шалтагаанһаа боложо, 7-хи класс дүүргээд, һургуулияа орхихо баатай болоо һэм. Тиигээд колхозой элдэб ажалда ябааб, сагай ошохо бүри наһан ошожо, һуралсалаа үргэлжэлүүлхэ ехэ дура хүсэлэй байгаашье һаань, арга шадал хүрэдэггүй һэн. Гэр бүлөө тэжээхэ хүниинь би гансаараа байгааб.

Нёдондо манай колхоздо һуралсалай комбинадай нээгдэхэдэ, колхозойхид ехэл баярлаа бэлэйбди. Али нэгэн шалтагаанаар һуралсалаа хаяһан хүнүүд юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлхэ, үшөө тиихэдэ ажалай али нэгэн мэргэжэл абаха аргатай болоо. Тиимэһээ олон колхозникгууд, илангаяа залуушуул энэ һуралсалда эдэбхитэйгээр ябажа гараһан байна.

Тэдэнэй дунда би ехэл баяртайб. Нэгэ жэлэй туршада һуража гарахадаа, 8-хи класс дүүргэхэһээ гадна, трактористын мэргэжэл шудалааб. Урдань хонишон байһанаа, мүнөө хабар трактор дээрэ түрүүшынхеэ һуугааб.

Хонишоншье байхадаа муу бэшээр хүдэлдэг һэм. Харин механизатор болохо гэһэн унинэй хүсэл намда байһан. Энэ хүсэлөө мүнөө хүсэлдүүлбэ гээшэб. Трактор дээрэ һуухадаа, газараа һайса мэдэхэ хэрэгтэй болоно. Би энэ үедэ хартаабха һуулгаха газарые элдүүрилжэ байнам. Тиихэ зуураа агротехникын асуудалтай өөрөө танилсахые оролдонооб.

Би һуралсалаа үргэлжэлүүлжэ, хүдөө ажахын техникумдэ заочноор һуража, үшөө нэгэ мэргэжэл абаха зорилго урдаа табинаб.

Һуралсалай комбинадта һуража, мэргэжэл абаад байхадамнай, хэһэн ажалаймнай түлөөһэншье ехэ болохо ёһотой. Энэ зүйл ехэл һайшаалтай. Ажалша хүнүүдэй һураха дура хүсэлые татана бшуу.

Манай һуралсалай комбинат алишье талаар — колхоздошье, колхозникгуудташье ехэ туһатай. Илангаяа ажалай дүршэл олохо талаар ехэ удха шанартай.

Р. НАМЖИЛОН,
һуралсалай комбинадай һуралсагша.

ЗОНОЙ ЗОРИГ БАДАРУУЛАГШАД

КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленум ниитэ-политическэ хүдэлмэрие хайшан гэжэ нүлөө ехэтэйгээр ябуулха тухай тон тодорхой заабари үгэһэн.

Энэ талаар парторганизациин агитколлектив ехэ хүдэлмэри ябуулна.

Урдань манайда агитаторнуудые томилходоо гансал эрдэмыень харадаг һэн. Энээнһээ боложо эрдэмтэйшье һаа, колхозой ажалые мэдэхэгүй гү, али энээндэ оройдоо хабаагүй хүнүүд агитаторнууд болодог бэлэй.

Мүнөө энэ заншал орхигдонхой. Политическэ талаараа бэлэ[illegible] айхаһаа гадна, нэн түрүүн ажалай түрүүшүүл зоной[illegible] дунда нэрэ хүндэеэ дээрэ үргэжэ ябадаг хүнүүд агитаторнуудаар томилогдоно. Манай агитколлектив 36 хүнһөө бүридэдэг. Эдэнэймнай диилэнхи олонхинь үйлэдбэри дээрэ хүдэлдэг гү, үгышье һаа, колхозойнгоо ажалые һайса мэдэдэг, зүбшэл заабари үгэжэ, хэрэгтэй сагтань өөһэдөөшье бүтээжэ шадаха хүнүүд юм.

Жэшээнь, Ринчин Намсараевые абаад үзэе. Өөрөө тугалшан. Энэ агитаторай эдэбхи үүсхэл тухай нэгэ иимэ баримта гэршэлжэ үгэхэ. Мүнөө манай колхоз бүхы тугалнуудаа шахуу хэмэл һүөөр тэжээдэг болонхой. Мүн түлигдэдэггүй байра соо тугалнууд үбэлжэнэ, малай тэжээл гидролизно дрожжоор шанаржуулагдадаг болонхой. Ажалай эдэ шэнэ арга методуүд гол түлэб агитатор Ринчин Намсараевай хэшээл оролдолгоор манай ажалда нэбтэрэнхэй.

Бабасан Гармаев — колхозой эрхим хонишон, Янжима Ринчинова — түрүү һаалишан гэхэ мэтэ нютагай эгээл хүндэтэй хүнүүд манай агитаторнууд гээшэ.

Хоёрдохёор, агитаторнуудай хүдэлмэрие саг үргэлжэ хүтэлбэрилжэ байха гээшэ баһа шухала асуудал.

Агитатор үнэхөөрөө бүтээсэ ехэтэй ажалда хүнүүдые зоригжуулха, элсүүлхэ гэжэ оролдоо һаа, үнэн сэдьхэлэй хөөрэлдөөнһөө гадна, түрүү жэшээ өөрөө харуулха зэргэтэй. Тиигэбэл хүнүүд этигэхэ, найдаха. Эгээл иимэ эрилтэ бидэнэр мүнөө агитаторнуудай урда табинабди.

Манай ажабайдал үдэр бүри хубилан хүгжэнэ. Политическэшье, ажахынишье талаар шэнэ һонинууд боложол байдаг. Эдэ бүгэдые агитатор өөрөө мэдэхэһээ гадна, зондоо ойлгуулжа, танилсуулжа байха, ямаршье асуудалда зүб харюу үгэхөөр хододоо бэлэн байха зэргэтэй. Энэ талаар газетэ, журналнууд болон радио-дамжуулга агитаторнуудта ехэ туһатай байдагынь ойлгосотой ааб даа. Манай агитатор бүхэн олон ондоо газетэ, журналнуудые, элдэб янзын номуудые захижа абадаг юм. Мүн хүдөөгэй, һургуулиин библиотекэнүүд тусхай асуудалнуудаар материалнуудые бэлэдхэжэ үгэдэг, парткомнье колхозой байдал тушаа тоо баримтануудые үе үе болоод лэ үгэжэ байдаг заншалтай.

Ажахын түсэб, даабаринуудай дүүргэлтын түлөө хүтэлбэрилэгшэдтэй адли агитаторнууд харюусалгатай юм. Энэ эрилтэ үлүү гэжэ һанагдажа болохо. Үнэн дээрээ тиимэ бэшэ.

Һү һаалиин фермын 2-дохи гүүртэ нёдондо ехэ гээгдэлдэ ороһон, һү һаалияа нилээдгүй хорооһон юм. Тэндэ агитатораар нүхэр Ц. Нимаевые эльгээгээ һэмди. Оройдоо хахад жэлэй турша соо энэ нүхэр гүүртын байдалые тад ондоо болгоо. Эндэ агитаторай үнэн сэдьхэлэй үгэ, ажалай эрхим жэшээ шиидхэхы үүргэ дүүргэһэн. Энэмнай хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин үрэ дүн мүн ха юм даа. Мүнөө энэ гүүртэ үйлэдбэриин управлениин дамжуулгын Улаан туг баринхай.

Манай агитколлективэй хэжэ байһан ажал тухай нэгэ жэшээ харуулая. Гүүртэ, отара бүхэндэ, полевой стануудташье ошоходотнай гоё һайханаар бүтээгдэһэн уряа лозунгнууд, дайшалхы хуудаһан, социалис мүрысөөнэй дүнгүүд нюдэндэтнай хүрэһөөр лэ харагдаха. Тэрэшэлэн малшад, таряашадтайшье хөөрэлдэхэдөө агитаторнуудай хэжэ байһан ехэ хүдэлмэрие обёорхол байхат.

Манай һуурин газарнуудай гудамжануудаар улаан тугханиие орой дээрээ хиисхүүлһэн гэрнүүд харагдадаг. Энэ хадаа агитаторай байшангууд гээшэ. Үдэшэлэн ажалай һүүлээр эндэ оробол, заабол олон хүнүүдтэй уулзажа, элдэб янзын һонирхолтой хөөрэлдөө хэжэ, сэдьхэлээ ханажа, һонирхоһон асуудалнуудтаа дэлгэрэнгы харюу абажа гарахат. Эдэ гэрнүүдтэ болодог хөөрэлдөөнүүд илангаяа ехэ нүлөөтэй гэжэ һанагдана.

М. МИРОНОВ,
агитколлективые хүтэлбэрилэгшэ.

Һүүлшын гектарнууд таригдажа дүүрэбэ. Мүнөө парторганизациин түрүү агитаторнуудай нэгэн Николай Федорович Кокориной тракторһаа бууха, сүлөө забда гаража, хэһэн ажал тухайгаа нүхэртэйгөө үгэеэ андалдаха саг бии болобо.

Зураг дээрэ: Н. Кокорин.

М. НИМАЕВАЙ фото.

АНХАРАЛҺАА АЛДАХААР БЭШЭ ХЭРЭГ

МАНАЙ колхозой һуурин газарнуудта ород, буряад үндэһэ яһатан ажаһуудаг юм. Дасан дуганда дүтэ һуудагшье һаа, буряад үбгэд, хүгшэднай тэрээн руу ябадалгүй, мүн ородуудайшье зүгһөө шажанда шүтэхэ ушар тиимэ элитээр үзэгдэдэггүй юм һэн.

Тиигэбэшье нэгэтэ газар тарялангаа ашагтайгаар эрхилхэ тухай халуун хөөрэлдөөнэй боложо байха үедэ нютагай нэгэ үбгэжөөл бодожо ерээд:

— Бороотой байбал, ургасашье гараха. Теэд бороомнай бурханай хайра ха юм даа. Бидэ өөһэдөө бороо оруулжа шадахагүйбди, — гэжэ табижархиһан юм. Энэ үгэдөө ямаршье удха оруулһыень хэн мэдэхэ бэлэй, харин эндэ һууһан хүнүүдтэ, илангаяа бидэнэр, соёл сурталай хүдэлмэрилэгшэдтэ энэ үгэнь ехэхэн һэжэг түрүүлһэн байгаа.

Ёһотоор шалгаад, шэнжэлээд үзэхэдэмнай үшөөл олохон үбгэд, хүгшэд шажанда шүтэдэг, далда нюусаар бурхандаа мүргэдэг байшоо.

Иимэ байдалай тохёолдоод байхада, манай партком шажанда эсэргүү хүдэлмэрие һэргээхэ гэһэн юм. Теэд юунһээ эхилээбибди?

Нэн түрүүн агитатор-атеистнүүд томилогдоо һэн. Гол түлэб багшанар, колхозой мэргэжэлтэд энэ уялга дүүргэдэг. Эдэнэрэй гол зорилго гэхэдэ, шажанда шүтэдэг хүн бүхэнтэй тусхай хөөрэлдөөнүүдые хэхэ болоно. Хөөрэлдөөнүүдэйнь темэ—мүнөө үеын эрдэм наукын туйлалтанууд. Энэ темэ зүндөө абтаа бэшэ. Шажанда шүтэгшэдтэй хөөрэлдөөд үзэхэдэмнай, совет наукын туйлаһан бүхы амжалтануудые тэдэнэр ойлгожо, мэдэржэ байбашье, заабол бүдүүлигээршье һаа, али нэгэн аргаар бурхантай холбодог байна.

Энэ мэхэ гохые элишэлхэ гээшэ манай атеистнүүдэй шухала зорилго болонхой. Тус хүдэлмэрие бидэнэр бага юумэнһээ эхилээбди. Жэшээнь, Гэльбэрын һургуулиин багшанар-биологууд, физигүүд химическэ үдэшэнүүдые үнгэргэдэг болоо. Эдэ үдэшэнүүдтэ үбгэд, хүгшэд лэ хабаадалсадаг. Эндэ лекци, элидхэл унжагайгаар уншагдажа, шагнагшадые хашараадаггүй, харин юрын хөөрэлдөөнэй хоорондуур һони һонин туршалганууд харуулагдана. Тиигээд байгаалиин үзэгдэлнүүдэй ушар удхань тайлбарилагдадаг юм.

Энээнһээ гадна, шүтэхэеэ болиһон үбгэд бидэндэ туһа хүргэдэг. Р. Дашиев, Н. Пузырев гэгшэд урдань шүтэжэ ябаһан аад, юундэ болиһон тухайгаа, мүнөө үеын сагай хубилжа, наука, техникын үе сагай болоһон тухай шүтэгшэдтэ ехэ һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгэдэг юм.

Иимэ хүнүүдэй хөөрөөн ехэ һонирхол татадаг байна. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр лама, бөөнэрэй хамаг хуурмаг ябадалые, шажан мүргэлэй худал номнолые һайса мэдэдэг, тиимэһээ бишыхан баримтануудаар балшыса элишэлжэ шададаг юм. Энэнь ехэ туһатай.

Шажанда эсэргүү хүдэлмэридэ кино, харуулан ойлгуулха агитаци ехэ туһа хүргэнэ. Илангаяа эрдэм наукын, түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые харуулһан документальна кино, плакат, зурагууд, тоо баримтанууд ехэ удха шанартай.

Юрэнхыгөөр хэлэхэдэ, шажанда шүтэдэг хүнүүдэй дунда саг үргэлжын хүдэлмэри ябуулжа, хүнүүдэй ухаан бодолһоо хуушанай хог үлэгдэлнүүдые үгы хэхын тула саашадаашье бүхы зэбсэгүүдые элсүүлхэбди.

Ф. БАШИНОВ,
парткомой дэргэдэхи соёл сурталай бүлэгэй гэшүүн.

ҺУРАХА ДУРАТАЙШУУЛ ОЛОШОР

КОЛХОЗОЙ гэшүүдэй һуралсал ниитынгээ ажахые хүгжөөлгэдэ туйлай ехэ туһатай байһаниинь мэдээжэ. Политическэ, юрэнхы эрдэм ехэтэй, мэргэжэл шадабаритай хүнүүд ажалаа эрхилхэдээ эдэбхитэй байдаг, хэһэн юумэниинь бүтэсэтэй, хамтын зөөридэ эзэн ёһоор хандадаг.

Энэ ушарые хараадаа абан, манай партийна организаци политическэ гэгээрэлые, мүн колхозникгуудай һуралсалые эмхитэй, гуримтайгаар үнгэргэхэ талаар жэл бүри ехэ хэмжээнүүдые хараалдаг, бэелүүлдэг байна.

Үнгэрһэн һуралсалай жэлдэ колхоздомнай олон янзын һуралсал эмхидхэгдээ һэн.

Гадна шэнэ түхэлэй һуралсал—һуралсалай комбинат манай эндэ нёдондонһоо хүдэлдэг болоо. Түрүүшынгээ жэл хүдэлбэшье, энэ һургуули колхоздо ехэ ашатай байһанаа харуулба.

Тобшоор хэлэхэдэ, энэ һургуулида һуража гараһан хүн юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлхэ, ажахын али нэгэн мэргэжэлтэй болохо байна. Энээниие хараадаа абан, бидэнэр иимэ һуралсал комбинадтаа эмхидхээ бэлэйбди: хүдөөгэй залуушуулай 5—8 классай үдэшын һургуулида 17 хүн, тиихэдэ үзэг бэшэг багатай 7 хүн амяараа бу[illegible]ложо һураа; механизаторнуудай һуралсалда — 9 хүн, 3 зоо[illegible]жогто — 52 хүн, хонишодой [illegible] теринарна кружогто — 40 хүн, химкружогто — 18 хүн һура[illegible] гараа.

Үдэшын һургуули дүү[illegible] бултадаа удаадахи класста [illegible] үнэмшэлгэтэй болоо. Тэдэнэй [illegible] ниинь энэ жэлдэ хүдөө ажахы[illegible] никумдэ заочноор һураха гэ[illegible] лэдхэжэ байнхай. 9 хүн тра[illegible] тын мэргэжэлтэй болоод, мүн[illegible] барай тарилгада хабаадана.

Колхозой тодорхой экономи[illegible] далагшад «Колхозой газарые [illegible] шан гэжэ ашаг ехэтэйгээр [illegible] хэб», «Уһалуури — хүдөө а[illegible] ашаг ехэтэйгээр эрхилхэ [illegible] арга», «Мал ажалые ашагтай[illegible] хилхэ нөөсэ арга болом[illegible] гэхэ мэтэ тон шухала асуу[illegible] дые зүбшэн хэлсэжэ, [illegible] хэмжээнүүдые хараалһан юм. малшад хэмэл һү, гидропон[illegible] гаар ургуулагдаһан ногоо ма[illegible] жээлдэ ехээр хэрэглэдэг боло[illegible] жээл гидролизно аргаар [illegible] жуулхэ, элдэб янзын утаг[illegible] хэрэглэхэ талаар механиза[illegible] нилээд дүршэлтэй болонхой.

Гансахан энээхэн баримта [illegible] салай комбинадай ехэ ашата[illegible] тай байһаниие гэршэлнэ. һу[illegible] лай шэнэ жэлдэ мүнөөнэйхиһо[illegible] хүн һуралсахаар хараалагдан[illegible]

Манай һургуули шэнэ һан[illegible] даа дүршэлөөр үшөө бага [illegible] Үсөөн бэшэ дутагдалнууд үз[illegible] шиидхэгдээгүй асуудалнууд[illegible] Жэшээнь, ашалшад һура[illegible] комбинадта һуралсажа, меха[illegible] рай гү, али ондоошье мэрг[illegible] болоходоо мэргэжэлгүй бус[illegible] шүүдһээ дээгүүр түлөөһэ аба[illegible] хэтэй болохо байгаа. Энэ уша[illegible] бүхэниие ажалай али нэгэн [illegible] жэл олохыень урмашуулха [illegible] тэй. Иимэ һургуулинуудай д[illegible] ёһоор һуралсагшад ажалай [illegible] жэлтэй болоходоо «мастер» [illegible] нэрэ зүүдэг байна. Энэ асуу[illegible] найда хүсэд тодорхой болоогүй.

Колхозой партком, правле[illegible] талаар марганги байна. Ти[illegible] үйлэдбэриин управлениин гү, [illegible] зохихо Министерствын зүгһөө [illegible] һургуулинуудай дүрим, эрхэ [illegible] тодорхой заабари үгэбэлынь, [illegible] бэлэй.

С. САНЖИ[illegible]
һуралсалай комби[illegible] дирек[illegible]

БУРЯАД ҮНЭН

2-дохи нюур.
1964 оной майн 26.

...инэй шанғай лауреадууд

МҮНӨӨ ҮЕЫН ГАЙХАМШАГТА ВИОЛОНЧЕЛИСТ

...юһэн зуун табин гурбан ...Буряадай оперо, баледэй ...дэр дээрэ хорёод гара ...гэ залуу виолончелис...а наадахада, зал соо ...он зуугаад шагнагшад ...даан альга ташалгаар ...байгаа бэлэй. Иигэхэдээ ...а бэлигтэ залуу хүгжэм...ын мэргэжэлтэ артист ...ые мэдэрэн, саашанхи ...юрөөл табижа үгөө һэн ...ай Мстислав Леопольдо...ович байгаа. Тэрэ гэ...д гараһан жэл үнгэрөө. ...тислав Ростропович Ле...нда хүртэбэ.

...дын шанда хүртэһэн ...манай арад омогорхо...о омогорходог.

...эй искусствануудай ...ажал ябуулагша Мсти...троповичын нэрэ мүнөө ...роо мэдээжэ байхаһаа ...ы хари оронуудаар та...ной.

...ав Ростропович хадаа ...ын гайхамшагта хүгжэм...шэ, виолончель дээрэ ...бүхы орёо нарин онь...рие мэдэдэг хүн. Рост... наадажа байхые шаг...хүнэй сэдьхэл баяраар ...Хүгжэмэй удхые шагнаг...өөр, үнэншэмөөр ойл...Тиимэһээ Мстислав Рост...манай совет уран һайха...рхол болоно», — гэжэ ...совет композитор Дмит...триевич Шостакович хэ...на.

...такович өөрөө виолон...э оркестртэй хамта наа...нцерт Ростроповичто зо...найруулһан юм. Тэрэ ...Ростропович эгээ түрүүн наадахадаа, сэгнэшэгүй амжалтатайгаар гүйсэдхэһыень шагнагшад мартадаггүй. Мүн бусадшье композиторнуудай тэрээндэ зорюулжа зохёоһон хүгжэмүүдыень нимэл бэлиг түгэлдэрөөр гүйсэдхэжэ, арад зоной дунда нэбтэрүүлэн, мэдээжэ болгодог байха юм. Энэнь магтаалтайшье, һайшаалтайшье гээшэ ааб даа.

Мстислав Ростропович Бакугай консерваториин багша Леопольд Витальевич Ростропович гэгшын бүлэдэ 1927 ондо түрэһэн юм. «Бага наһанһаа хүгжэм, дуунда дуратай байһамни нэн түрүүн минии эхэ, эсэгэтэй холбоотой», — гэжэ мүнөө Мстислав Ростропович хөөрэдэг.

Эхэнь мэдээжэ пианистка байһан тула хүбүүндээ фортепиано дээрэ наадаха хүсэл эрмэлзэл түрүүлэн, хүгжэмэй замаар ябаха саашанхи харгыень нээжэ үгэһэн байна. Славын эсэгэ хүбүүгээ найматайһаань виолончель дээрэ наадхуулжа, һургажа эхилээ һэн. Эсэгынгээ хүтэлбэри доро һуража байхадаа, эгээ түрүүшынхиеэ арбан гурбатай хүбүүн олоной урда концерт харуулжа, һайшаал магтаалда хүртөө бэлэй. Тиигээд мянга юһэн зуун дүшэн гурбан ондо Мстислав Ростропович Москвагай гүрэнэй консерваторидо хоёр мэргэжэлтэй болохо гарахаар һуража эхилээ: виолончель дээрэ наадахаар Семен Козолуповта, композиторай мэргэжэлдэ — Виссарион Шебалинда заалгадаг байгаа.

Уран хурса бэлигтэй хүбүүн байһан тула Ростропович консерваторие табан жэлэй орондо гурбан жэл соо «Эрхим» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр дүүргэжэ, тэрэнэй нэрэ консерваториин дэргэдэхи Хүндэлэлэй болон шулуун самбарта бэшэгдээ һэн.

Хүгжэмэй дээдэ һургуули дүүргэһэн Мстислав Ростропович концертнүүдые үгэжэ эхилһэн юм. Тэрэнэй наадахые Москва, Ленинград, Киев, Таллин, Волгоград болон бусад хотынхид, тиихэдэ сэрэгтэ алба хэгшэд, колхоз совхозой ажалшад, студентнэр болон һурагшад шагнаһан байна.

1947—1949 онуудта Прага, Будапешт хотонуудта үнгэргэгдэһэн бүхы дэлхэйн залуушуулай фестивальнуудта хабаадажа, хүгжэм гүйсэдхэлгөөр түрүү һууринуудые эзэлээ, тиин тэрэнэй нэрэ олон оронуудаар мэдээжэ болоо һэн.

Хүгжэмые үнэн зүбөөр ойлгоод, тэрэнээ үнэн зүрхэнһөө, шуналтайгаар, бэлиг түгэлдэрөөр наададаг дээрэһээл Мстислав Ростропович эрхим дээдын хүгжэм гүйсэдхэгшэ боложо шадаа.

Виолончель дээрэ оркестртэй хамта наадахаар П. И. Чайковскиин бэшэһэн «Пеццо-каприччио» гэжэ концертнэ зохёолые Мстислав Ростроповичын гүйсэдхэхэдэнь, хүрэ хүрэһөөр огсом аялга хүнэй һанаа сэдьхэл эзэлэн, уудам холо руу абаашаха. Иимэ огсом, түргэн аялгатай зохёолые гансал эрхим артист гүйсэдхэжэ шададаг лэ ха юм.

Мстислав Ростроповичын бэлиг шадабари мүнөө үеын байдалда харюусамаараа, саг үргэлжэ шэнэ юумэ нэмэн оруулжа байдагаараа шагнагшадай анхарал татадаг. Хуушанайшье композиторнуудай зохёолнуудые гүйсэдхэхэдөө, тэдээн соогоо хэтэ мүнхэдөө һайхан, хүниие һонирхуулан байха үнэтэ зүйлыень оложо шададаг. Жэшээлхэдэ, урданай композитор Иосиф Гайднай виолончель дээрэ оркестртэй хамта наадахаар бэшэгдэһэн концертыень Ростроповичын гүйсэдхэхэдэ, мүнөөшье тэрэл урданайхидаал адли һайханаар шэхэндэ дуулдадаг.

Мстислав Ростроповичын мэдэсэ, хараа бодол тон гүнзэгы. Тиимэһээ гурбан зуун жэлэй туршада ямар хүгжэм зохёолнууд виолончель дээрэ наадахаар бэшэгдэһэн байнаб, тэдэниие баранине наадахаар энэ артистмнай бэлдэжэ байнхай. Энэ хадаа хүгжэмэй түүхэдэ үзэгдөөгүй ехэ ажал хэрэг гээшэ. Иимэ ехэ хүдэлмэриие гансал эсэшэ сусашагүй нэтэрүү, мэргэжэл ехэтэй хүн лэ бэелүүлжэ шадаха байна бшуу.

Тэрэнэй наадаха гушан дүрбэн виолончельнэ концертнүүдһээ манай орондо арбан зургааниинь түрүүшынхеэ гүйсэдхэгдэхэ, тиихэдэ арбан хоёрынь энэ бэлигтэ ехэ артистда зорюулагдажа найруулагдаһан байна.

Ростроповичын наадаха концертын программада Вивальдиин, Боккериниин, Тартиниин, Бахай, Гайднай, арбан юһэдэхи зуун жэлэй композиторнууд — Дворжак, Брамс, Шуманай зохёолнууд ороһон байна. Тиихэдэ мүнөө үеын совет болон хари оронуудай хүгжэмшэдэй бэшэһэн зохёолнууд тэдэнэй тоодо оролсоно.

Һаяхан Ростропович виолончель дээрэ наадахаар зохёогдоһон Шуманай концертые оркестртэй наадахаар шэнээр тааруулыт гэһэн гуйлтатайгаар Д. Д. Шостаковичто хандаа. Дмитрий Шостакович болгоомжотой, шадамараар энэ гуйлтыень дүүргэһэн байна.

Шуманай энэ концерт хадаа тэрэ холын үе сагай ажабайдал руу шагнагшадай һанал сэдьхэл татан абаашана. Энэ концертые Ростропович мүн лэ эгээ түрүүлэн гүйсэдхэһэн хүн юм. Саашадаа энэ зохёол олон олон виолончелистнүүдэй дуратай наададаг хүгжэм болохо байһаниинь дамжаггүй.

Мстислав Ростропович сольно концертнүүдые үгэхэһөө гадна, бусад хүгжэм гүйсэдхэгшэдтэй хамта наададаг байна. Жэшээлхэдэ, пианист Эмиль Гилельстэй, скрипач Леонид Когантай хамта олон олон композиторнуудай зохёолнуудые наадаһан юм. Һүүлэй үедэ Ростропович дуушан Галина Вишневскаягай концертнүүдтэ фортепианна партинуудыень гүйсэдхөө.

Мстислав Ростроповичын мэргэжэл ехэтэй хүгжэм гүйсэдхэгшэ болохо ябадалдань хэдэн олон нүхэдынь, илангаяа композитор Сергей Прокофьев ехэхэн лэ үүргэ дүүргэһэн байна.

Хани нүхэдэй хамтын ажалаар мүндэлэн түрэһэн зохёол гэхэдэ, Сергей Прокофьевой виолончель дээрэ оркестртэй хамта наадахаар бэшэгдэһэн симфони — концерт болоно. Энэ концертнэ зохёолой гадар дээрэ Прокофьев иигэжэ бэшэһэн байна: «Мүнөө үеын гайхамшагта бэлиг талаантай хүгжэм гүйсэдхэгшэ Мстислав Ростроповичто сэдьхэлэй дурасхаал болгон зорюулнаб».

Энэ эрхим зохёолые мүн лэ анха түрүүн Ростропович гүйсэдхөө бэлэй.

Мстислав Ростропович хадаа совет «хүгжэмые дэлхэйн арадуудай дунда эсэшэ сусашагүй нэбтэрүүлэгшэ, хүгжэмэй гүн удхые уран найруулгые арадуудта хүргэн ойлгуулжа, улад зоной баялиг болгон ябагша мүн.

Совет орон дотороо концертнүүдые үгэжэ ябахадаа, Алас Дурна зүтэй Сахалин, Владивосток, Хабаровск хүрэһэн, тиихэдэ Эрхүү, Новосибирск, Свердловск, мүн хойто зүгэй хизаарнуудаар, Целиннэ хизаараар, ондоогоор хэлэбэл, Мстислав Ростроповичын ябаа, наадаагүй нютаг, хизаар гэжэ байхагүй.

Гадна хари оронуудаар: Инди, Австрали, Япони, Шэнэ Зеланди, Канада, Латиин Америкын оронуудаар, Куба, Америкын Холбоото Штадууд, тиихэдэ Европын бүхы оронуудаар — Румыни, Венгри, Болгари, Чехословаки, Польшо, Германиин Демократическа Республика, Франци болон бусад оронуудаар концертнүүдые үгэхэһөө гадна, Москвагай, Ленинградай консерваторинуудта багшалдаг, тиихэдэ бүгэдэ арадай болон бүхэсоюзна виолончелистнүүдэй конкурсын саг үргэлжын комиссиин гэшүүн юм.

РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Мстислав Ростропович эгээ мүнөө үедэ зохёохы түгэлдэр бэлигэйнгээ дээдэ шатада хүрөөд ябана гэхээр. Теэд Мстислав Ростропович наһаар залуу, һаял дүшэ хүрэжэ ябана, тиимэһээ, һанаад үзэхэдэ, саашадаа ургаха хүгжэмэйнь харгы үргэн дэлюун даа.

Д. САМБОЦЫРЕНОВ,
З. ГОМБОЖАБАЙ.

Арадай университедтэ

СОЁЛШОД

...дмила Панушкова арбан жэл соо хуушарһан киноленте заһан һэргээгшээр ажалладаг юм. Энэ жэлэй эхиндэ ...й бригадада коммунис ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоо. Жэлэй эхинһээ хойшо тэрэ өөрөө 202 мянган метр киноленте һэргээжэ, олон мянган харагшадай искусство ойлгохые хүнгэдхэһэн байха. Теэд тэрэ өөрөө искусство ойлгохо саг үргэлжэ эрмэлзэдэг, шэнэ һонин кино харадаг, шүлэг уншадаг, театрта ошодог юм. Тиимэһээ тэрэнэй соёл...урын университет дүүргэһэн тухай КПСС-эй Улаан-Үдын ...мой болон «Знание» бүлгэмэй үнэмшэлгэ абаһаниинь гай... Людмила Панушковатай хамта суг хүдэлдэг 19 нүхэ... мүн лэ тиимэ үнэмшэлгэ абаа.

...уб гэхэдэ, һаяхана политическэ тэгээрэлэй Байшан соо ...культурын университедэй дүнгэй хэшээл үнгэргэгдэжэ, ...ундэ тус университет дүүргэһэн тухай үнэмшэлгэнүүд ба...гдаа.

...эмшэлгэ абагшадай дунда пенсионернүүд, шофёрнууд, ...ернүүд, врачнууд, нэгэ үгөөр хэлэбэл, янза бүриин мэргэ...д бии. Тэдэнэр һарадаа хоёр сугларжа, литература, искус... асуудалаар лекци, элидхэлнүүдые шагнадаг, хараһан ки...даа зүбшэн хэлсэдэг, уран зураашад, уран зохёолшодтой ...га хэдэг байгаа. Жэшээлхэдэ, дүнгэйнь хэшээлдэ уран ...лшод Николай Дамдинов, Владимир Петонов шэнэ шүлэ... уншаһан, Буряадай оперо, баледэй театрай артистнар ...й Ковшаров, Нина Манжеева, Александра Жмурова, Вла... Буруев болон бусад бэлиг шадабаряа харуулһан байна. ...й университедэй ажал хүдэлмэридэ түлөөһэгүйгөөр, һайн ...аа хабаадаһан литература болон искусствын ажал ябуу...та КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой, городой Соведэй гүй...ы комитедэй болон Буряадай АССР-эй Культурын ми...рствын зүгһөө Хүндэлэлэй грамотанууд барюулагдаа. Мүн ...лэй грамотануудаар «Знание» бүлгэмэй Буряадтахи ... ВЛКСМ-эй Буряадай обком эрхимүүдыень шагнаа.

А. ХАБЕЕВА.

...ын аймагай ...» колхозой һаа...юхи фермэ са... абалгаар кол... түрүү зэргэ... Дүй дүршэл ...инэй һаалишад ...Хакимова, Бад...сараева, Баль...ыпова гэгшэд ...урнһөө 550— ...грамм һү һаа... талаар хахад ... даабариие ... байнад.

...дээрэ: эдэ һаа...нэгэн Бадмацу ...ва.

БАБУШЕЕВЭЙ фото.

ТҮРҮҮ ХҮНҮҮД

ОЛОН СТАНОК ДЭЭРЭ ХҮДЭЛЭГШЭ

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай урда тээхэнэ һэн. Арбан зургаатай Миша хүбүүн Улаан-Үдын «Механлит» заводто хүдэлхөөр ерэһэн юм. Дүршэл шадабаритай хүдэлмэришэдэй туһаламжаар Михаил Войлоков токариин мэргэжэл түргэн шудалба. Тиигэжэ байтар дайн боложо, совет хүнүүдэй амгалан тайбанаар ажаһуулга таһалдуулагдаһан байна. Заводто гансахан үбгэд, эхэнэрнүүд болон сэрэгэй албанай наһа гүйсөөгүй эдиршүүл, тэрэ тоодо Войлоков үлөө.

Гаргаһан продукцияа фронтдо эльгээхэ хэрэг гараба. Унаһан малгайгаа абангүй хүдэлхэ саг ерээ. Уданшьегүй Михаил Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда мордоо һэн. Дайнай һүүлээр армиһаа табигдахадаа нүхэр Войлоков урдань хүдэлжэ байһан заводтоо тэхэреэ. Тиихэдээ түмэр отолдог элдэб станогуудта хүдэлбэ. Ажалдаа ехэ дүй дүршэл оложо, дээдын гарай токарь болоһон байна.

Заводойнгоо автомобильна кран хэдэг болоходо, тэндэ бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлдэг олон шэнэ түхеэрэлгэнүүд тодхогдоо. Оньһото шэнэ машина шудалха, шэнэ зүйлэй продукци гаргаха зорилго табигдаба. Богонихон сагай хугасаада заводой хүдэлмэришэд шэнэ техникэ шудалжа, шэнэ продукци һаадгүй гаргадаг болоһон байгаа. Тиихэдэ Михаил хэнэйшье хойно гараагүй, баһал шэнэ юумэндэ обтой шуналтай байжа, бэрхэхэн токарьнуудай нэгэн болоо. Мүнөө нүхэр Войлоков дүрбэн станок дээрэ нэгэ доро хүдэлнэ. Энэ нүхэрнай дүрбэн станок дээрэ хүдэлөөд байхадаа, орёо нарин 180 түрэлэй деталь бүтээжэ гаргана.

Олон станок дээрэ хайшан гэжэ хүдэлнэб гэхэдэ, түмэр отолдог инструментнүүдээ урда удэрынь бэлэдхэдэг. Ажалайнгаа эхилхын урда тээ 20 минута тухай саг соо түмэр отолдог инструментнүүдээ станогтоо һуулгадаг, бүтээхэ детальнуудаа станогтоо табижа бэлэдхэдэг байха юм. Хүдэлмэриин сагай эхилхэлээр станогуудынь нэгэ зэргэ хүдэлжэ эхилдэг. Тиигэжэ детальнуудые бүтээн гаргалгын нормо-часые хоёр дахин хороогоо. Энэ амжалта ажалайнгаа онол арга шудалһанай, станогоо һайнаар харууһалжа хүдэлгэһэнэй ашаар туйлагдаа. Нүхэр Войлоковой хүдэлдэг станогууд гурбан жэлэй туршада ямар нэгэн шалтагаанаар эбдэржэ байгаагүй. Гаргаһан продукцинь ходоодоо тааруу һайнаар хэгдэһэн байдаг. Михаил Войлоков һара бүхэнэйнгөө даалгабари 170 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Иигэжэ ганса хүн нэгэ доро түмэр отолдог 4 станок дээрэ хүдэлхэдөө дүрбэн хүнэй хэхэ ажалые гүйсэдхэнэ. Михаил Матвеевич хүдэлмэриингөө дүй дүршэл тухай нүхэдтөө хөөрэжэ үгэдэг байха юм. Һүүлэй жэлнүүдтэ түмэр отолдог орёо нарин техникэ шудалха мэргэжэлдэ 6 хүниие һургаа. Энэ эрхим токарьто коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэ олгогдонхой.

Коммунист Войлоков гансахан ажалдаа шалгарна бэшэ, мүн ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэй хабаадалсадагаараа хүндэтэй. Гадна уралан нарижуулгын олон дурадхал оруулжа, тэдэнь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэхэдээ заводтоо ехэхэн арьбалалта үгэһэн байна. Михаил Матвеевич «Электромашина» заводой замай залуурдшадай нэгэн.

С. КОЛОДА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: **М. М. Войлоков.**

Дээдэ Үшөөтэймнай һалбаржал байг

Манай уужам дайда Зэдэ нютагай зэлэ татаһан талаар алхалжа үзөө һэн гүт? Сэнхир хүхэ уняар мананда хүльбэрһэн энэ талын нэгэ хушуунда оршоһон Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой түб болохо Дээдэ Үшөөтэй гэжэ тосхон ербын харагдаха. Энэ тосхомнай һүүлэй жэлнүүдтэ урган һалбаржа байһан намтартай.

Эндэ 250 хүнэй һууритай шэнэ клуб шулуугаар баригданхай. Колхозой түбые шэмэглэн тобойно. Һургуулиин хоёр дабхар байшан, столовотой гостиница, һурагшадай байрлаха хамтын байра. Барандаа шэнэ барилганууд. Нээрээшье һүүлэй 2 жэлэй туршада колхознигуудай 50-аад үрхэтэ айл шэнэ гэрнүүдтэ нүүжэ ороо.

Мүнөөшье 1964 ондо шэнэ барилганууд бодоһоор. Энэ жэлдэ хүн зоной байрлаха 20 гэр, нарайлалгын байшан баригдахаар хараалагдаһан юм. Юһэн гэр, нарайлалгын байшангай торхонууд үндыжэ байна.

Барилгашадай бригада ажалаараа суутай. Бригадирынь коммунист Д. Ц. Сабкеев гэгшэ ажал хэрэгээ урагшатайгаар ябуулна, тэрэнэй ударидалгаар 27 барилгашад шударгыгаар ажалладаг юм.

Дээдэ Үшөөтэйдэ мүнөө гоё һайхан стадион баригдажа байна.

П. ХАЛТАНОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

ХҮДЭЛМЭРИШЭДЫЕ ШАГНАЛГЫН ШЭНЭ ГУРИМ

Хүдэлмэришэдые шагналгын шэнэ гурим байгша ондо манайороной 90 предприятида туршахаар табигдаха юм. Энэ ушарые тайлбарилан хөөрэжэ үгэхэ гуйлтатайгаар АПН-эй корреспондент Ажалай болон салин хүлһэнэй талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй гэшүүн Юрий ПАГТА хандаһан байна.

Коммунис парти, Советскэ правительство ажалшадые материальна талаар урмашуулгада саг үргэлжэ анхарал хандуулжа байдаг. Коммунизм байгуулгын хэрэгтэ материальна урмашуулга угаа ехэ удха шанартай байна гэжэ Н. С. Хрущев нэгэнтэ бэшэ тэмдэглэһэн юм. Тусхайлхада, бүтээсэ ехэтэйгээр ажалладаг, хүсэ болон зөөри багаар гаргаад, горитой продукци бүтээдэг, шэнэ общество байгуулгада ехэ оруулалта хэдэг хүнүүдтэ ажал хүдэлмэриинь зэргээр салин хүлһэ түлэхэ тухай хэлэһэн байгаа.

Үйлэдбэриин нарижуулан һайжаруулагдаха тума шагналгын гуримые үе үе хаража үзэхэ ушар гарана. Хэдэн жэлэй урда тээ машина бүтээлгэдэ, металлургида, цементын болон хүндэ промышленностиин һалбаринуудта гол түлэб ажалайнгаа нормо үлүүлэн дүүргэһэн хүдэлмэришэдые материальна талаар урмашуулха гурим тогтоогдоо һэн. Энэ гурим продукциин шанарые дээшэлүүлхэ, түүхэй эд болон материал алмаха, арьбалха талаар нүлөө багатай байшоо. Тиимэһээ тэрээндэ хубилалтанууд хэгдэһэн байна.

Мүнөө машина бүтээлгэдэ техническэ үндэһэ баримтатай ажалай нормонууд улам үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Түрүү предприятинуудай туйлалтанууд үндэһэ баримта болгогдоно. Нормоёо үлүүлэн дүүргэһэнэйл түлөө шагнал үгэхэдэ, станогто хүдэлдэг хүдэлмэришэдэй эрилтые хангадаггүй байгаа. Продукциин шанар һайжаруулха, түүхэй эд болон материал алмаха нилээд ехэ арга боломжо хүндэ промышленностьда бии. Гэбэшье тэдэнь хангалтагүйгөөр ашаглагдана. Эгээл тиимэһээ манай комитет ВЦСПС-тэй хамта хүдэлмэришэдые шагналгын гуримда энэ жэлэй эхеэр зарим тэды хубилалта хэһэн, нэмэлтэ оруулһан байха юм. Тэдэнэй һайн талые шалгахын тула ороной 90 предприятида туршалга хэгдэхэнь.

Эдэ шэнэ зүйлнүүдэй удхань иимэ байха: станогто хүдэлһэн хүдэлмэришэд техническэ нормонуудые дүүргээд байхадаа, олоһон салин хүлһэнэйнгөө 10 процентын хэмжээтэй нэмэлтэ түлбэри абаха юм. Гэхэтэй хамта, эдэ нормонуудаа холо үлүүлээд байгаа һаань, бүри ехэ түлбэри үгтэхэ.

Продукциин шанар һайжаруулгада онсо анхарал хандуулагдана. Шан үгэлгэ энээнһээ сэхэ дулдыдаха. Жэшээлхэдэ, орёо нарин машина, приборнуудые бүтээдэг зарим участогуудай хүдэлмэришэдтэ эрхим шанартайгаар лэ хүдэлһэнэй түлөө шан үгтэдэг байха.

Арадай ажахын бүхы һалбаринуудта түүхэй эд, материал алмаһанай түлөө урмашуулгын шан улам үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэхэ болоно. Зарим ушарта үйлэдбэриин бүхы гаргашануудай хахадһаа ехэнь түүхэй эд, материал гаргашалтада хүртэдэг байһыень хараада абабал, иимэ гурим бүришье шухала болоно. Үйлэдбэриингөө түсэбүүдые дүүргэһэнэйнь, үлүүлһэнэйнь түлөө шан барюулхаһаа гадна, түүхэй эд болон материал алмаһанай түлөө шан үгэхэ хэрэгтэй.

Шан барюулха гуримда оруулагдаһан хубилалтанууд хүдэлмэришэдэй хэшээл оролдолтые дээшэлүүлхэ байха. Челябинскдахи түмэр сорго бүтээн гаргадаг заводһоо абтаһан түрүүшын дүн энээниие эли тодоор батална. Эрхим һайн продукци гаргаһанай түлөө шан барюулха гурим эндэ дүрбэ һарын урда тээ нэбтэрүүлэгдэһэн байгаа. Нэгэдэхи кварталда түмэр сорго бүтээн гаргалгаяа улам нэмээһэнэй ашаар хахад миллион үлүүтэй түхэриг алмаа, хүдэлмэришэдэйнь салин хүлһэн дээшэлээ. Зайн галаар түмэр сорго шэрээдэг цехтэ хүдэлмэришэдэй салин 12 процентээр дээшэлһэн байна. 1963 оной декабрьда энэ цехэй хүдэлмэришэдэй олоһон салинтай жэшэбэл, шангай хэмжээн 23 процентһээ дээшэ гарадаггүй байһан аад, харин байгша оной февральда 40 процент болоһон байна.

Совет экономистнууд шан үгэлгын гуримда оруулагдаһан хубилалтануудай үрэ дүнгые согсолоод, тэрэниие оронойнгоо бүхы предприятинуудта үргэнөөр нэбтэрүүлхын тула зарим тэды заһабари оруулха байха.

(АПН).

...ТАМАЛАЙ ДАЙСАН ЗУМБАРААЕ ҮГЫ ХЭЕ!

Шухала асуудал

РЕДАКЦИҺАА:
Баргажанай аймагай Аргадын арба нэгэн жэлэй һургуулиин багшанарай коллективэй, һурагшадайнь гаргаһан энэ үүсхэл ехэ һайшаалтай. Юуб гэхэдэ, ургамалай энэ хоротон гансашье Баргажанда бэшэ, харин республикымнай аймаг бүхэндэ олошоршоод, горитой хохидол, хоролто тохёолдуулжа байна.
Үрэһэнэй нэгэшье ороохо, ногоон эшэ набша, үбһэ ногоо хоролтодо оруулангүй, нэгэ хоолосой ургадаг газарһаа гурбан хоолос ургуулжа абахын зорилгоор һургуулинуудай һурагшад бүхэн, хүн бүхэн, ехэ багагүй, ургамалай хоротониие — зумбараае үгы хэхэ тэмсэлдэ оролсохо бэзэ гээд найдагдана.

...ажахыгаа ашаг ехэ...хүгжөөхэ тэмсэл улам ...байна. Хүн бүхэн, ...одо багшанар, һурагшад... түүхэтэ хэрэгтэ хуби...руулалсахын түлөө шар...олдоно.

...һургуулиин багшанар ...ые ажахытай бүри няг...отой болгохо талаар за...ы амжалтатай. Һурагша...хай бригаданууд эмхид..., колхоз, совхозуудта ... Мүн һургуулиимнай ...газарта үхибүүд ажа...шэл абадаг, биолог баг... ударидалгаар хүдөө ... элдэб ургамалнуудые ...кын заабаряар тарижа, ...зүбөөр үтэгжүүлжэ, ...һурадаг байна. Агрохи... һуралсал эмхидхэгдэжэ, ...жахыда хими ямар аша ...ргэхэ байнаб гэжэ һу...й ойлгоо.

...зуура ороохо таряа, хү...хын элдэб ургамал, үб... гээлтэ хоролтодо оруул...хай ехэ анхарал таби...нэ талаар хүдөө ажахын ...оротониие, нэн түрүүндэ ... хюдаха, һалгаха гээ...ла удхатай хэрэг болон...

... 11 жэлэй һургуулиин ...й коллектив, һурагшад ...гоо таряаланда, саб... бэлшээридэ зумбаранууудай ямар ехэ хоро хүргэдэг байһыень тоолоо үзөө.

Тодорхойлон гаргахада, нэгэ зумбараа жэл соогоо 12—15 килограмм ороохо таряа эдидэг байна. Манай тоолоһоной ёһоор, нютагаймнай газарай га бүхэн дээрэ дунда зэргээр 10—12 зумбараа бии байна бшуу. Үдэхэ олошорходоо хэды болохоб? Харин тиихэдэ Аргадын совхоз 8600 гектар таряалангай газартай. Тиихэдээ совхозой газар дээрэ багсаахада 86 мянган зумбараа бии. Гансахан Аргадын совхоздо нэгэ жэлэй туршада 1290 тонно ороохо таряа зумбараа эдижэ һалгана.

Гэхэ зуура Баргажанай управлениин ажахынуудта хамтадаа 70 мянга шахуу га таряалан бии. Тиихэдэ нуга сабшалангай, бэлшээриин газар хэды ехэ гээшэб даа!

Манай һургуулиинхид совхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэдэй дэмжэлгэ, туһаламжаар энэ жэлдэ 12—14 мянган зумбараануудые хюдажа һалгахаар шиидэбэ. Хэрбээ нэгэ зумбараагай 15 килограмм ороохо эдижэ һалгадаг һаань, эдэ 12 мянган зумбараанууд 1800 центнер ороохо таряа һалгаха болоно. Иигэжэ манай һургуулиинхид нэгэ жэлэй туршада 1800—2000 центнер ороохо таряа хоротонһоо хамгаалжа абаха байна.

Һургуулиимнай һурагшад класс классаараа зумбараануудые хюдаха тодорхой уялгануудые абаад, зарим һурагшад тус бүридөө арбаад зумбараа алаад байна. Жэшээлэн хэлэбэл, 3-дахи классай һурагшад тус бүридөө 10—10 зумбараа, 4-дэхи классайхид — 30—30, 5—10-дахи классуудай һурагшад тус бүридөө 40—40 зумбараа хюдахаар шиидээ. Тиихэдэ һургуулиимнай үхибүүд хамтадаа 580 юм. Зумбараае хюдажа һалгахын түлөө элдэб арганууд хэрэглэгдэнэ. Заримыень уһа шудхажа, заримыень утажа, урьхадажа, хабхаанаар хабшажа, мотоцикл, автомашинын газаар бүтээжэ алана.

Зумбараанууд гансашье таряаланда, сабшалан, бэлшээридэ хоро хүргэдэг бэшэ, харин элдэб халдабаритай үбшэ тараадаг. Мүн нүхэ һүбэ олоор малтажа, газарые добо дошо болгодог. Иимэ хорото хойшолонгуудыень хараада абан, пионерэй отрядуудай, звенонуудай, классуудай комсомолшуудай бүлэгүүдэй хоорондо хүдөө ажахын хоротониие, нэн түрүүндэ зумбараа хюдаха мүрысөөн эмхидхэгдээ. Энэ мүрысөөнэй түрүүшын арбан хоногой дүн һаядаа гаргагдахань. Тиигээд һүүлэйнь дүнгүүд сентябриин 1-дэ гаргагдаха. Шалгарһан отрядууд, звенонууд, зумбараа хюдалгада шалгарагшад магтаал, шагналда хүртэхэ байна.

Иигэжэ ургамалай элдэб хоротониие, зумбараануудые хюдан һалгаха тэмсэлдэ бүгэдөөрөө хабаадаял гэжэ республикын бүхы һурагшадые уряалха гэжэ шиидхээбди. Хүдөө ажахые ашаг ехэтэйгээр хүгжөөхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай февралиин Пленумдэ хараалагдаһан зорилгонуудые шиидхэлтэдэнь колхоз, совхозуудтаа али болохо аргаар туһалаял, хүндэтэ һурагшад, багшанар!

В. ХЫШЕКТУЕВ,
Баргажанай аймагай Аргадын 11 жэлэй һургуулиин директор.

АЛИШЬЕ ТАЛАДАА АША ТУҺАТАЙ

Совет кооператорнууд дэлхэйн 81 оронтой худалдаа наймаа хэнэ

48 миллион совет кооператорнууд дэлхэйн бусад оронуудай худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдтэй холбоо байгуулха аргатай, байгуулха шухала гэжэ тоолоно. Тиимэһээ харилсаа холбоогоо улам үргэдхэхэ гэжэ эрмэлзэнэбди. Мүнөө СССР-эй эд хэрэглэгшэдэй союз 81 ороной кооператорнуудтай холбоо барисаатай болонхой. Һүүлэй гурбан жэл соо манай уряалаар 56 гүрэнэй кооператорнуудай түлөөлэгшэд Советскэ Союзда ерээд ошоһон байха.

1960 ондо Готвалдовада (Чехословаки) СССР болон бусад хэдэн социалис оронуудай кооператорнуудай хамтын зүблөөн зарлагдаад, худалдаа наймаанай предприятинуудые ямараар түсэблэхэ, магазинуудай хүдэлмэри эмхидхэхэ тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэһэн юм. Худалдагшагүйгөөр худалдаг совет ларёгууд зүблөөндэ хабаадагшадые илангаяа ехээр һонирхуулаа. Социалис оронуудай кооператорнууд худалдаа наймаанай болон складуудай байра бариха типовой проектнүүдые, элдэб түхеэрэлгэ хэхэ техническэ заабаринуудтай документнүүдые, номуудые ходоодоо абалсажа байдаг юм.

Колониальна дарлалтаһаа сүлөөрһэн оронуудтахи кооперативуудай хүгжэлтэ биданиие һонирхуулна, тэрээндэнь тон анхаралтайгаар хандадагбди. Манай организациин уряалаар Ази болон Африкын хэдэн гүрэнүүдэй, тусхайлбал Ганын, Индонезиин, Иорданиин, Кениин, Нигериин, Сенегалай, Сомалиин, Танганьикиин кооператорнууд СССР-эй дээдэ һургуулинуудта һуража байдаг.

СССР-тэхи кооперативна хүдэлөөнтэй танилсаха али бүхы арга боломжо хилын саанахи нүхэдүүдтэ олгогдоно. Тэдэнэр өөһэдтөө хэрэгтэй техническэ туһаламжа, тусхай литература абажа, Центросоюзай хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзажа, хөөрэлдэжэ байха аргатай. Хамтын дүй дүршэл бүри үргэнөөр абалсахын тула олон оронуудай түлөөлэгшэдэй хабаадалгатай семинанууд Москва хотодо нэгэнтэ бэшэ зарлагдадаг.

Хариин ба манай зарим городууд, областьнуудай кооператорнуудай холбоо барисаа улам бэхижүүлхэ зорилготой хүдэлмэри һүүлэй үедэ үргэнөөр ябуулагдадаг боложо байна. Жэшээлбэл, Киевскэ областиин кооператорнууд Болтон городой (Великобритани) хоршоонойхидтой холбоо барисаатай болоод, тэдэнэй түлөөлэгшэдые урижа ерүүлээ. Финляндиин зарим городуудай кооператорнууд ленинградайхидта айлшалһан байна. Чехословаки ба Ростовско областиин кооператорнууд хоорондоо һайн холбоо барисаатай болонхой.

Гүрэнэй болон ниитын ондо ондоо байгуулалтатай оронуудай эбтэй этэйгээр зэргэ оршожо шадаха байһанда этигэдэг совет кооператорнууд уласхоорондын худалдаа наймаае али болохоор хүгжөөхэ гэжэ оролдоно. СССР-эй Центросоюзай гадаадын гүрэнүүдтэй 1962 ондо хэһэн эд бараанай эрьесэ 1957 онойхиһоо 4,3 дахин дээшээ болоһон байна. Бэе бэедээ ашатай туһатайгаар эрхилэгдэдэг манай гадаадын худалдаа наймаан 1963 ондошье нилээд хүгжөө.

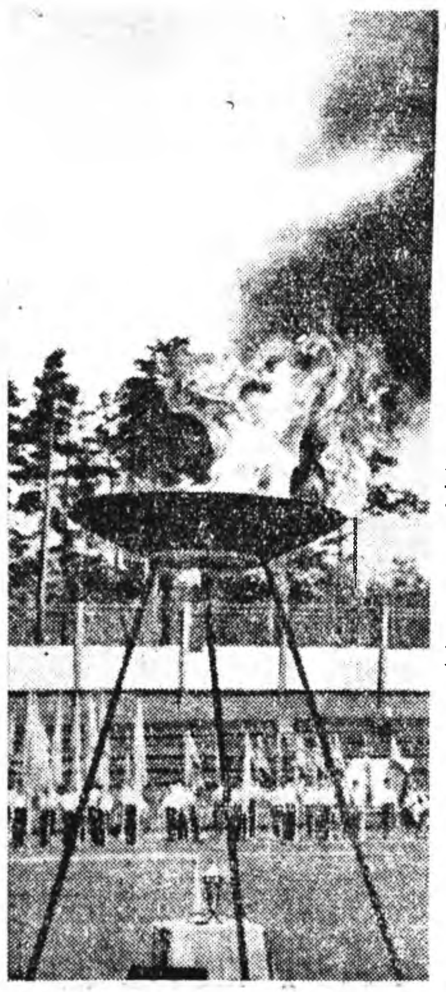
Центросоюзай зүгһөө хилын саана гаргажа худалдадаг эд бараанай список 200 гаран нэрэтэй — радио болон фото, часы, велосипед, модон нүүрһэн, нефтиин продуктнууд, жэмэс ба бусад болоно. Хилын саанаһаа Центросоюзай худалдажа абадаг эд бараанай дунда бүд, мебель, барилгын материал, нейлон г. м. бии байдаг.

СССР Швеци хоёрой кооперативна организацинуудай хоорондохи худалдаа наймаанай холбоо барисаан бэхижэжэ, үргэдэжэ байһые тэмдэглэмээр. Түрүүшын хэлсээн 1956 ондо баталагдаһан байгаа. Тэрээнһээ хойшо эд бараа ходо абалсажа байдагбди. Швецидэ дизельмоторой тоһо, мазут худалдаад, тэндэһээ автомобилиин покрышка, булад сорго, һайн шанарай булад, гутал, трикотаж асардагбди.

Японтой холбоо барисаамнай амжалтатайгаар хүгжэжэ байна. Японһоо сизаляар томоһон бүдүүн аргамжа, автомобилиин покрышка, элдэб бүдүүд болон бусадые худалдан абадаг, өөһэдынгөө совет эд бараа тэдээндэ худалдадагбди. Совет, япон кооператорнуудай хоорондохи хани барисаанай, экономическа харилсаа холбооной бэхижэжэ байһые совет-япон худалдаа наймаан эли тодоор харуулна гэжэ 1964 ондо хэгдэхэ худалдаа наймаанай хэлсээ баталхадаа Японой кооперативна компаниин президент господин Исигуро хэлэһэн байха юм.

Федор ВОЛОШИН,
СССР-эй эд хэрэглэгшэдэй бүлгэмүүдэй Союзай правлениин гэшүүн.

ЭДИР ЛЕНИНЕЦҮҮДЭЙ hАЙНДЭР

Городой гудамжануудаар, хаа хаанагүй барабанай дуугарха абяан дуулда дуулдаhаар ойртоно. Эдэнэр hайндэрэйнгөө фестивальда ерэжэ ябаhан дайшалхы эдир гварди. Хэнэйшье мэдэhээр пионерэй түрүүшын, эгээн аха вожатань агууехэ Ленин hэмнай. Ленинэй нэрэ нэрлүүлдэг энэ организациие партиин үнэн туhалагша Ленинэй комсомол хойноо дахуулаа.

Дүшэн нэгэн жэлэй туршада пионерэй организаци тон олон хүнтэй, хүсэн түгэс арми болонхой.

Майн 24-нэй амаралтын үдэр. Пионерэй организациин агууехэ Ленинэй нэрээр нэрлүүлэгдэhэн удэрэй hайндэр Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ болобо. «Хани барисаанда ямаршье хилэ хизаар байхагүй» гэhэн уряа доро городой hургуулинуудай түлөөлэгшэдэй хабаадалгатай фестиваль үнгэргэгдэбэ. Тэдэнэр hайндэртөө бэлдэhэн бэлэгэйнгээ дээжэтэйгээр тэндэ ерээ.

Үдэрэй 12 час. КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой секретарь нүхэр Похосоев, горОНО-е даагша нүхэр Бурлаков болон бусадай стадионой талмай дээрэ табигдаhан столой дэргэдэ ошоходо, парадые командалагша Веретенов фестивальда хабаадагшадай парадтаа бэлэн байhан тухайнь элидхэбэ. Тэндэ Улаан-Үдэ городой арадай гэгээрэлэй таhагые даагша нүхэр Бурлаков, КПСС-эй горкомой секретарь нүхэр Похосоев, городой пионерэй организациин соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Бродская, Буряадай түрүүшын пионер нүхэр Соколов гэгшэд hайндэрөөр дашарамдуулан, эхишэ багашуул эдир ленинецүүдые амаршалбад.

Фестивалиин туг үргэхэ, түүдэг носоохо команда үгтэжэ, үнгэ бүриин тугууд үргэгдэжэ намилзан далбаба. Пионерэй түүдэг улаан дүлөөр соробхин, огторгой өөдэ ошоо сасана. Нёдондоной hайндэртэ эрхимлэгшэ 422-дохи hургуулиин 7-дохи классай hурагша Юрий Ладкин түүдэг носооhон байна.

Тиигэhээр байтар парадта хабаадагшадта команда үгтэжэ, дэлхэйн олон оронуудай үндэhэ яhатанай болон Совет Эхэ ороноймнай аха дүү республикануудай арадуудай нэрээр гоё hайхан хубсаhа үмдэhэн хүбүүд басагадай колонно хойно хойноhоо стадионой урилдаанай харгы дээгүүр дабшаба.

Парадта хабаадагшадай колонныи толгойдо гүрэнэй туг, Советскэ Союзай герб болон ороной карта бариhан бүлэг пионернүүд үнгэрнэ. Монгол арадай хубсаhа — улаан торгон дэгэл үмдэhэн пионернүүдэй колонныи хойноhоо Украинын, Белоруссиин, Эстониин, Латвиин, Литвын, Грузиин, Казагай болон бусад союзна республикануудай туг, элдэб макет бариhан, янза бүриин хубсаhатай эдиршүүлэй колоннонууд hубарна.

Тиигэhээр байтар аха дүү социалис оронуудай, мүн хариин бусад гүрэнүүдэй пионернүүдэй хани барисаа харуулhан колонноонууд трибунын хажуугаар үнгэрнэ. Энэ хадаа манай пионернүүдэй дэлхэйн бүхы оронуудай хүүгэдтэй хани нүхэд байhанай гэршэ тэмдэг.

Фестивальда хабаадагшад hургуулинуудай эдир пионернүүд, hайндэрөө hуралсалай болон ажал хэрэгэй ехэхэн бэлэгтэйгээр угтаба. Жэшээнь, городой 40-дэхи hургуулиин пионернүүд Эхэ орондоо 55 тонно түмэрэй хаядаhа, 3,5 тонно саарhа суглуулжа тушааhан байна. Мүн энэ hургуулиин 5-дахи классай hурагшад hайн сэгнэлтэтэйгээр hуралсана.

Сергей Тюленинэй нэрэмжэтэ 3-дахи hургуулиин 6-дахи «В» классай пионернүүдэй отряд тэрэнэй эхэтэй харилсаатай байжа, Краснодонhоо бэшэг абана. hургуулиин 1-hээ 6 хүрэтэр классуудай hурагшад эрхимээр hурадагаараа шалгарна.

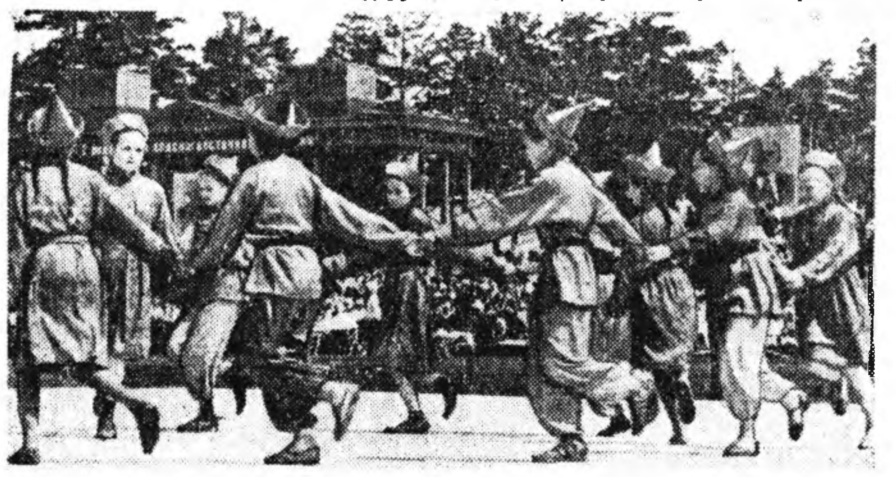
Улаан-Үдымнай 1-дэхи дунда hургуулиин 11-дэхи классай 76 hурагшад слесарь, токарь, оёдолшоной 2—3-дахи разрядай мэргэжэлтэй болонхой. Тэдэнэр шалгалтаяа амжалтатайгаар үгэжэ байха юм. hургуулиин класс бүхэн ленинскэ үдэртөө бэлэг болгон альбом бэлэдхээ. Тэндээ классайнгаа хэрэг тухай, коммунис ажалай хүдэлөөн тухай, Улаан-Үдынгээ түүхэ тухай бэшэбэд. hургуулиин самодеятельность городой харалгада хабаадалсахадаа 5 вымпел, 2 кубок, туг абаhан байха юм. Тэрэшэлэн hургуулиин пионернүүд абаhан уялгынгаа дүүргэлтэ тухай линейкэ дээрэ гаража үдэр бүхэндэ рапорт үгэдэг заншалтай болоо.

Фестивалиин концерт эхилжэ, тэндэ хабаадагшад стадионой ногоон талмай дээрэ табигдаhан сцэнэ дээрэ гарана. Хамагай түрүүнлэ 40-дэхи hургуулиин түлөөлэгшэд «Эхэ орон» тухай сюитэ гүйсэдхөө. 9-дэхи hургуулиинхид Монголой Арадай Республикын пионернүүдэй «Хэзээдэ бэлэн» гэhэн дуу дуулаа, хатар наадаа. 33-дахи hургуулиин пионернүүд Украинын арадай Валя Котико тухай дуу украин хэлэн дээрэ дуулаа. «Бульба» гэжэ белорусс арадай дуу болон хатар 3-дахи интернат hургуулиинхид гүйсэдхөө. Союзна республика бүхэнэй нэрэhээ табигдаhан бусадшье hургуулиинхид тус бүри дуу, хатар наадаа. Улаан-Үдын 1-дэхи интернат-hургуулиинхид пионернүүдэй марш болон дуу хатар эрхимээр наадаа.

Фестивалиин эсэстэ тэндэ түрүү hуури эзэлhэн 1-дэхи интернат-hургуулиинхид колонныи толгойдо гараба. Тиигэжэ эзэлhэн hууринуудаараа hургуули бүхэн колоннодо хойно хойноhоо табигдаба. Фестивальда харуулhан программа болон колонноёо hайнаар шэмэглэhэнэй түлөө шалгарагшадта кубок болон грамота барюулагдаба: 1-дэхи hуури 1-дэхи интернат hургуули, 2-дохи hуури Улаан-Үдын 1-дэхи дунда hургуули, 3-дахи hуури 27-дохи, 4-дэхи hуури 41-дэхи, 5-дахи hуури 31-дэхи hургуулиин пионернүүд эзэлhэн байна.

Ерэхэ жэлэй фестивальда аhааха факел хадагалжа байхын тулада 1-дэхи интернат hургуулида үгтөө. Тус hургуулиин 7-дохи классай эрхим hурагша, Юрий Гагаринай нэрэмжэтэ «Долоон жэлэй спутник» гэжэ отрядай гэшүүн Дуся Раднаева тэрэ факел барижа, түгэсхэлэй парадта ябажа гараба.

Зүүн гар талын дээдэхи зураг стадионой талмай дээрэ носоогдоhон фестивалиин түүдэгэй дүлэнэй огторгой өөдэ улаабхилан соробхилжо байhые харуулна. ...дэ талын зураг дээрэ оронойнгоо hүлдэ — гүрэнэй ... абажа ябаhан парадай ...ныи толгой. Доодохи зураг ... стадионой ногоон талмай дээрэ ...бигдаhан сцэнэ дээрэ наа... пионернүүдэй хатар.

Л. ХАЙДУРОВАЙ фо...

НЭМЖЭЭ ТАЛЫН ДУУНУУД

Цыгануудай аялга нугархай ирагуу дуунууд, хүлэй шандааhа мэдүүлэн табжархай буудаг согтой хүхюун хатар наадан хаана, хэзээ, ямар нютагта эхи абая дэлгэрээб?

Тэдэнэй эхин hабагша олон зуун жэлэй гүн гүнзэгыhөө эшэ татагданхай.

Цыгануудай эртэ урдын байдалай мүр сараа Энэдхэг орондо олдоhон домогтой. Тэндэhээл цыганууд хүгжэм, хатараа зэдэлгэн бүхы дэлхэйгээр тараhан юм. Тэдэнэй эртэ урдын искусство баhал хамта ябалсаа. Ой соо түүдэгүүдэй дэргэдэ, хүдөө таладашье татамал майхангууд соошье хонон үнжэн ябахадаа, ута, холын аян замай үедэшье энэ искусствонь өөрынгөө арадай бүхы hайн hайхан юумые бэедээ шэнгээн, тэдэнэй өөрсэ шэнжэ шанарые тодорхойлон харуулhан толи болоо.

Цыгануудай творчество, эгээн наагуур абахада, 1800 жэлэй урда тээ эхи абаhан түүхэтэй. Гэбэшье цыган арадай хүгжэмэй hүр жабхалан залиршагүй байгаа. Тэрэнэй заримдаа уйдхар гунигтай, огсом дошхоншье дуунай аялганууд юунтэйшье жэшээлэшэгүй юм.

Екатеринын хатан хаан байhан үе сагта цыгануудай искусство Россида узэгдэжэ эхилhэн. И. Соколов гэдэг дуушан цыган хоор гулидхан суглуулаад, тэрэнь Россида цыгануудай хүгжэмэй эхи үндэhэн болоhон гэдэг. 1812 оной Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай hүүлдэ И. Соколовой хүтэлбэри доро үшөө нэгэ хоор бии боложо, алдар суудa гараhан Стёша тэндэ дууладаг байhан.

Он жэлнүүдэй үнгэрхэ тудам дэлхэй дээрэхи байдалай хубилхада, тэрэнэй толи байhан искусствошье ондоо бололсоо.

Советскэ Союзда цыганууд бүри 30-аад онуудта hуудал байдалтай болоо hэн. Тиин олохон цыганууд дээдэ техническэ, юрэнхы эрдэм hургуулитай болоод, элдэб предприятинуудта хүдэлнэ. Гэхэтэй хамта цыган хүбүүд, басагад врач, инженер, уран зураашa, багша, артист гэhэн элдэб мэргэжэлтэйшье hаа, эртэ урдынгаа искусствые мартадаггүй.

Арадай уран hайханай түрүү ёhо заншалнуудые дэмжэдэг совет культурын аша туhаар цыгануудайшье искуссво улам хүгжэн hалбарна, улад зоной дура сэдьхэл татана. Москвадахи композиторнуудай байшанда цыгануудай дуу, хатарай концерт харахадаа, тиимэ байhандань этигэхэш.

Урдань цыгануудай ходо нютаг урилан нүүжэ ябадаг байhые харуулан, үргэн талын ирагуу аялгата дуунууд сог залита хатартай тааралдан, сцэнэ дээрэ ханхинан соностоно.

Рада Волшаниновагай дуулалгын бэлиг шадабари уладай зүрхэ сэдьхэл эзэлнэ. Тэрэнэй ирагуу хоолой олон үеын гүн гүнзэгыhөө шэнхинэн байhандал соностодог. Урданай цыгануудай романснууд тэрэнэй гүйсэдхэлгэдэ дүүрэн удхатай, хүнэй ажаябадалай баяр жаргалые, уйдхар гашуудалые дэлбэлэн харуулhан өөрсэ, hонин новеллэхэнүүд болоно. Рада өөрынтөө үбгэнтэй, баhа гайхамшаг гитарист, дуушан Николай Волшаниновтай хамта дуугаа гүйсэдхэдэг. Тиин «Кумушка» гэжэ арадай хүхюун дуу, «hайн хүбүүн» гэжэ шог зугаата дуу, «Үлгын» дуушье дууладаг. Мүн урда сагай романснуудыешье хонгёо хоолойн шадал мэдүүлэн хангюурдадаг юм.

Цыган, румын болон молдован дуунуудые гүйсэдхэдэг Марика Баланай творчество үндэр сэгнэлтэдэ хүртэхөөр.

Бэлигтэй бэрхэ драматическа артист, дуушан, хүгжэмшэн Николай Сличенко цыгануудай искусстводa дуратай Москвагай хүн зоной дунда мэдээжэ болонхой.

Цыган артистнуудай искусство сог заляараа, эршэ хүсөөрөө, арюун бодолоороо, баhа бэрхээр зохёогдоhоороо хүнэй зүрхэ сэдьхэл буляадаг. Цыгануудай аман үгын зохёолые hайн мэдэхэ, СССР-эй арадай артист Рубен Симонов нэгэтэ иигэжэ намда хэлээ hэн:

— Цыгануудай искусство гайхамшаг юм. Эрхэ сүлөөдэ эрмэлзэhэн энэ искусство Россин олохон уран бэлигтэнэй дура татаhаниинь тушаан болоhон ушарал бэшэ байха. Тиин, Пушкиниие, Толстойе, Горькиие зоригжуулhан, мүн Тургенев тэрээндэ дуратай байhан. Шэнхинүүр хоолойгоороо Москвагай, Петербургын зоной дура буляаhан юрын цыган эхэнэр Стешын дуулахын тулада Глинка, Варламов, Гурилев, Алябьев, Верстовский романснуудые бэшэдэг байгаа. Мүн Рахманиновайшье зохёолнууд соо цыгануудай аялгануудтай ушарнабди.

Цыгануудай искусствын зохёолнуудые суглуулжа, хадагалжа байдаг хүнүүд тухай хөөрэжэ үгэхыень Рубен Николаевичые гуйбаб.

— Цыгануудай мелодиие hайн мэдэдэг хүнүүдэй дунда,—гэжэ Рубен Симонов хэлэнэ,—нэгэ гайхамшаг фольклорист-хүгжэмшэн, цыгануудай классическа дуунуудые суглуулдаг Сергей Сорокин гэжэ бэлигтэй бэрхэ хүн бии юм. Лев Толстойн «Амиды хүүр» гэжэ зужэгтэ цыгануудай дуу, хатарай сценэнүүдые табихын тула тэрэниие хабаадуулhан байнабди. Сорокин цыган дуунда абьяастай бэрхэ, гитарааршье наадахадаа онсо шадабаритай юм. Вахтанговай театрай Венеци гастрольдо ошоходоо Торокиной хабаадалгатайгаар «Амиды хүүр» гэжэ зүжэгөө табихадань, энэ артистые магтажа. Италиин хэблэл ехээр бэшээ.

Мэдээжэ гитарист-цыган, арадайнгаа эртэ урдын дуунуудые хадагалан абажа ябаhан, революциин түрүүшын жэлнүүдтэ цыгануудай искусствын студи Москвада байгуулhан Николай Кручинин цыгануудай искусствын ёhо заншалые үргэлжэлүүлхэ хэрэгтэ бүхы ами наhаяа зорюулhан байна. Баhа залуу актёрнуудайшье мүнөө өөрынгөө искусствын ёhо заншалые манайда үргэлжэлүүлдэг байhаниие баясуулмаар,— гэжэ Рубен Симонов түгэсхэлдөө хэлэнэ.

Дэлхэй дээрэ түрүүшын Ромэн гэжэ цыгануудай театр 1931 ондо Москвада эмхидхэгдэhэн байгаа. Табор болон колхозуудhаа ерэhэн цыганууд тэндэ наададаг болоо. Байн, байн национальна драматурги бүридэн хүгжэжэ эхилээ юм. Энэ театр хэдэн арбаад жэлдэ байхадаа, цыгануудай үнгэрhэн сагые, Совет орондо тэдэнэй туйлаhан жаргалта байдал харуулhан олон тоото зүжэгүүдые табяа.

Ирина МАКАРЕВИЧ,
АПН-эй корреспондент.

ПРАВДА БУРЯТИИ

ГАЗЕТЫН МҮНӨӨДЭР... НОМЕРТО

Арабуудай Нэгэдэмэл Республикада Никита Сергеевич Хрущевой айлшалжа байhан тухай материалнууд газетын хуудаhануудта ехэхэн hуури эзэлнэ. ОАР-ай эб найрамдалай тала баригшадай түлөөлэгшэдтэй Н. С. Хрущевой уулзаhан тухай мэдээсэл, президент Гамаль Абдель Насертай уулзаhан тухай мүн Г. А. Насерта болон ОАР-ай нэгэдэхи вице-президент Абдель Хаким Амерта Советскэ Союзай Геройн «Алтан одо», Ленинэй орден барюулhан тухай мэдээсэлнүүд толилогдоно.

Газетын нэгэдэхи, хоёрдохи хуудаhануудта СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевой, ОАР-ай президент Гамаль Абдель Насерай хэhэн хэлсээнүүд тухай хамтын мэдүүлгэ толилогдобо.

«Полевой стан—соёл сурталай хүдэлмэриин гуламта» гэhэн түрүү бэшэг хабарай тарилга дээрэ ажаллажа байгаа хүдөөгэй ажалшадай дунда соёл сурталай, ойлгууламжын хүдэлмэри далайсатайгаар ябуулха асуудалда зорюулагдана.

«Мүнөөнэй габшагай ажа... фронт» гэhэн юрэнхы гар... доро республикын колхоз, с... зуудай ажахынууд дээрэ ... ло, кукуруза, хартаабха та... гын ябаса харуулагдана.

Хоёрдохи нюурта бари... хүдэлмэринүүдые партиин ... комууд яажа хүтэлбэр... байhан тухай асуудалые зүб... хэлсэhэн КПСС-эй Улаан-Ү... горкомой пленум тухай тоо... толилогдобо.

Гурбадахи нюурта «Хэ... отог байрануудаар» гэhэн ... шагтайгаар Үдын совхоздо ... шадай соёлой болон ажаh... лай асуудалда анхарал ... табигдажа байhан тухай ... Игумновагай ехэхэн матер... толилогдобо. Мүн эндэ А. ... чарук гэгшын «Парт... стажнь 60 жэл» гэhэн ... уншанабди.

Пионерэй организацида В. ... Ленинэй нэрэ олгоhоор х... жэл гүйсэhэнэй ойдо зорю... Улаан-Үдын пионернүүдэй ф... тиваль тухай репортаж ... бусад мэдээсэлнүүд газ... дүрбэдэхи нюурта толило...

Конгодохи шахардуу шанга байдал

БРАЗЗАВИЛЬ, майн 23. (ТАСС). Конгын Республикада (Леопольдвиль ниислэлтэй) партизануудай хүдэлөөн ороной шэнэ шэнэ районууд болон областьнуудта дэлгэржэ байна.

Энээн тухай Конгын хэблэл мэдэрхэ баатай болоhон байха юм. Партизануудай ябуулганууд угаа түргэнөөр дэлгэрнэ гээд правительственна «Прогрэ» газетэ бэшэнэ. «Киву провинцида онсо байдал дары соносхожо, түргэнөөр ябуулга хэхыень» Конгын засагаархидые газетэ уряална. Юундэ яаралтай хэмжээ абаха шухала болоноб гэхэдэ, удааруулаа hаа партизануудай хүдэлөөн Киву провинцида ехээр дэлгэржэ, Квилу провинциинхи шэнги байдалтай болохо. Тэндэ иимэ үргэн ехэ районие партизанууд мэдэл доро барижа байдаг.

«Курье Д'Африк» гэжэ газетын мэдээсэhэнэй ёhоор ороной ниислэл Леопольдвильда hүүлэй неделинүүд соо үймөөн эхилээ. Хоёр неделиин турша соо Леопольдвильда хүсэтэ тэhэрэлгэнүүд боложо, үндэр вольтно - дамжуулгануудай мачтнууд hандаргагдажа, бүхы шахуу город соо гал унтарhан байха юм.

Манай хани барисаан улам ехээр бэхижээ

КАИР, майн 23. (ТАСС). Н. С. Хрущевой аяншалгада Каирай хэблэл гол анхаралаа хандуулна.

ОАР-та Н. С. Хрущевой аяншалгын удха шанарые үндэрөөр сэгнэхэ зуураа, «Аль-Ахбар» газетэ иигэжэ бэшэнэ: хүнэй дэбжэлтын, мулжэлгэ болон богоолшолгоhоо тэрэнэй сүлөөрхын аша туhые харан, ондо ондоо социальна байгуулалтатай гүрэнүүд харилсаа холбоо байгуулжа шадаха гэжэ энэ аяншалга үшөө дахин гэршэлжэ үгэнэ. Арабо-советскэ хани барисаан имагтал араб оронуудта бэшэ, харин Африкын, Азиин, Латиин Америкын оронуудта национально-сүлөөрэлгын түрүү хүдэлөөе хүгжөөлгэдэ туhалха байна.

Манай хани барисаан улам ехээр бэхижээ гээд газетэ тэмдэглэнэ. Үнинэй тогтоhон арабо-советскэ хани барисаан хоёр арадай хоорондо, хоёр ударидагшадай хоорондо болоhон уулзалгануудай ашаар улам бэхижэжэ, арадуудай национально-сүлөөрэлгын тэмсэлдэ, уласхоорондын харилсаа холбоо байгуулха хэрэгтэ үрэ ехэтэй хүсэн болоо гээд «Аль-Абхар» түгэсхэлдөө бэшэнэ.

Советскэ правительствын толгойлогшые манай арадай тон хани халуунаар, дэбжэлтэ ехэтэйгээр угтаhан ушар араб болон совет арадуудай хоорондохи хани барисаанай бата бэхи байhан тухай эли тодоор гэршэлжэ үгэнэ гээд «Ахбар Эль-Яум» газетын главна редактор Мустафа Амин бэшэнэ.

Хани халуун амаршалга

ЛАГОС, майн 23. ТАСС-ай корреспондент В. Карленко иигэжэ дамжуулна:

Сүлөөрэлгын үдэр Африкын бүхы газар дээрэ майн 25-да тэмдэглэгдэхэнь гээд Нигериин профсоюзуудай конгрессэй генеральна секретарь Нигериин хүдэлмэришэн, таряашанай социалис партиин ЦК-гай гэшүүн Сэмюэль Бассей ТАСС-ай корреспондентдэ мэдүүлээ. Колониализмын дарлалгаhаа Африкын хүсэдөөр сүлөөрхын түлөө баатарлиг тэмсэл хэжэ байhан Африкын бүхы хүдэлмэришэдые Нигериин профсоюзуудай конгресс энэ үдэртэй дашарамдуулан халуунаар амаршална.

Африкын зарим оронуудта хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй хизаарлагдадаг, хашагдадаг, харшалагдадаг байhые шаналалтайгаар тэмдэглэхэ, сүлөөтэ профсоюзуудай уласхоорондын конфедерациин hүйдхэлтэ ябуулганууды Африкада хэдэг байhые буруушааха зуураа, Бассей иигэжэ мэдүүлээ. Африкада профсоюзуудай нэгэдэмэл саг үргэлжын центрые байгуулхын түлөө тэмсэл хэжэ байhан профсоюзуудай бүхэафриканска федерациие дэмжэжэ байhан тухайгаа Нигериин профсоюзуудай конгресс, Нигериин хүдэлмэришэд элирхэйлнэ.

—◆—

Н. С. Хрущевой хэлэhэн үгэнүүдэй суглуулбаринууд Грецидэ хэблэгдэбэ

АФИНА, майн 23. (ТАСС). Мүнөө үе сагай шухалын шухала асуудалнуудаар Н. С. Хрущевой хэлэhэн үгэнүүдэй суглуулбаринууд грек хэлэн дээрэ эндэ толилогдоод, худалдаа наймаанда гараhан байна. Суглуулбаринууд «Дайн байлдаа зайсуулха гээшэ түрүүшын ээлжээнэй зорилго болоно», «Хүдэлмэришэнэй болон коммунис революционно хүдэлөөн тухай» гэжэ нэрэтэйнүүд.

Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй конференци

ВАРШАВА, майн 23. (Т... Худалдаа наймаанай хүдэлм... шэдэй уласхоорондын хо... профсоюзна конференци ус... хүдэлмэреэ дүүргээ гээд ПАП ... ство мэдээсэнэ.

Экономическа хүсэ шада... социальна байгуулалтаhаань ... дангүйгөөр бүхы оронуудай х... дохи худалдаа наймаанай хар... али алиндаа ашатай туhатай ... ябадалда, тэгшэ эрхэдэ үн... ёhотой гээд конференци дээр... хэлэгшэд нэгэтэ бэшэ зааhан ...

Эб найрамдалай түлөө, ко... лизмые болон шэнэ ёhоной ... ниализмые усадхахын түлөө ... сэлэй асуудалнууд конф... дээрэ мүн лэ зүбшэн хэлсэ...

Уласхоорондын тус сут... зүбшэн хэлсэhэн бүхы гол асу... нуудаар резолюциие конфере... хабаадагшад хүдэлмэриингөө ... рэхын урда тээ баталан аба...

—◆—

ФРГ Англи хоёр... сэрэгэй хэлсээн...

ЛОНДОН ,майн 23. (ТАСС). ... лиин болон Баруун Герман... рэгэй штабуудай делегаци... хоорондо хэлсээн Лондондо ... үсэгэлдэр дүүрээ. Делегаци... тусхай түлөөлэгшэдэй соносх... ёhоор «өөhэдыгөө хамгаал... лаар, тэрэшэлэн ямар шат... рэгэй харилсаа холбоо бай... талаар» хэлсээнүүдэй үедэ ... hанамжануудаа мэдэлсэhэн ... Хэлсээнэй дүүрэхэдэ ямаршье ... мэнике тунхаглагдаагүй.

Хэлсээндэ хабаадаhан А... делегациие оборонын штаб... чальнигай туhалагша авиаци... це-маршал Фоксли-Норрис, Б... Германиин — армиин генер... инспекторэй дэргэдэхи штаба... чальник генерал-майор Кунце... гойлhон байна.

КАПИТАЛАЙ ОРОНУУДТА АНГИИН ТЭМСЭЛ ШАНГАДАНА

Капиталай орон-тамын зоболон

7000 ХҮДЭЛМЭРИШЭН ЗАБАСТОВКО ХЭНЭ

ЛОНДОН. Трэффорд городто (Манчестер шадар) «Ассошиэйтед электрикал индастрис» гэжэ компаниин 7000 хүдэлмэришэн забастовко хэнэ. Дүрбэн хүдэлмэришэниие, тэрэ тоодо профсоюзна организациин хүтэлбэрилэгшэдэй нэгые захиргаанайхидай хуули бусаар ажалhаань гаргаhые буруушаалгын тэмдэг болгон, забастовко соносхогдоhон байгаа.

Хүдэлмэришэд предприятияа тойруулан харуул табяад, профсоюзуудай эрхэдэ ээд баяшуулай добтолгодо харюу үгэхые, хүдэлмэришэдые «промышленностьдахи богоол болгохо» гэhэн капиталистнуудай hэдэлгэнүүдтэ эсэргүүсэн, шууд шангаар тэмсэхые уряалhан хуудаhануудые тараагаа.

БАГШАНАРАЙ ТЭМСЭЛ

НЬЮ-ЙОРК. Юта штадай багшанарай диилэнхи олонхинь хоёр үдэрэй забастовко эхилжэ, багшанарай ажалай түлөөhэ ехэ болгохоhоо, гэгээрэлэй хэрэг hайжаруулхаhаа штадай засагаархидай арсаhанда буруушаалга мэдүүлhэн байна. Забастовкын болоhонhоо уламжалан, штадай олонхи hургуулинууд хаагданхай. Хэдэн зуун студентнүүд штадай центр Солт-Лек-Сити городой үйлсэнүүдээр жагсаалда гаража, забастовко хэжэ байhан багшанарые дэмжэжэ байhанаа элирхэйлэн мэдүүлээ.

Ист-Сент-Луис (Иллинойс штат) городой 720 багша забастовко эхилжэ, салин хүлhэ дээшэлүүлхэ эрилтэ хэнэ.

ИТАЛИИН ПОРТНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭД ТЭМСЭЛ ХЭНЭ

РИМ. Портнуудые монополинуудай мэдэлдэ дамжуулан үгэхэ ябадалда эсэргүүсэн, Италиин портнуудай 30 мянган хүдэлмэришэн забастовко хэнэ. Ороной портнуудта демонстрацинууд болоо. Забастовконуудай болоhонhоо уламжалан, эдэ портнуудта 350 гаран суднаhаа ашаа буулгалга, тэдэндэ ашаа тээлгэ hаатаhан байна. Генуяда эгээн ехэ демонстраци боложо, тэрээндэ 15 мянган хүдэлмэришэн хабаадаа.

УСАЛТАЛГАhАА hЭРГЫЛХЭ ХЭМЖЭЭНҮҮДЫЕ АБАХА ЭРИЛТЭ ХЭНЭ

КАНБЕРРА. Австралиин Ньюкасл портын 300 котельщигүүд забастовко соносхожо, догуудта усалтаалгаhаа hэргылхэ хэмжээнүүдые абаха эрилтэ хэнэ. Усалталгаhаа hэргылхэ хэмжээнүүдэй хангалтагүйгөөр абтадаг байhан дээрэhээ нэгэ котельщигэй гэмтэжэ үхэhэнэй hүүлээр забастовко эхилhэн байгаа. hүүлшын гурбан неделиин турша соо энэ хадаа усалталгаhаа боложо үхэhэн хоёрдохи хүн болоно.

Котельщигүүдтэй hанал нэгэдэлгын тэмдэг болгон Ньюкаслай догуудай үшөө 1000 шахуу хүдэлмэришэн забастовко соносхоhон байна.

ОКИНАВЫН ГАЗЕТЭНҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ЭРИЛТЭ

ТОКИО. Окинава арал дээрэхи «Рикю Симпо» газетын хүдэлмэрилэгшэд богонихон болзорой забастовко хэжэ, салин хүлhэ дээшэлүүлхэ ,газетын профсоюзна организациин секретариие дахяад хүдэлмэридэнь абаха эрилтэнүүдые хээ. Газетын компаниин США-гай финансова организацинуудhаа абаhан 230.000 доллар газетын дотоодын хэрэгүүдтэ американецуудай хамааралсаха ябадал hүжэрөөгөө гэжэ мэдүүлhэнэйнь hүүлээр профсоюзна хүтэлбэрилэгшые захиргааниинь ажалhаань гаргаhан байгаа бшуу.

ЗАБАСТОВКО ХЭГШЭД ИЛАЛТА ТУЙЛАБА

МОНТЕВИДЕО. Уругвайн ниислэлэй городской транспортын хүдэлмэришэд табан үдэрэй турша соо забастовко хэжэ, тэмсэhэнэйнгээ ашаар салин хүлhээ нэмээлгэхэ болоо.

hАРЫН ТУРША СОО ТЭМСЭНЭ

Испаниин олон түмэн ажалшад бүхэли hарын турша соо забастовко хэжэ, эрид шангаар тэмсэнэ. Забастовкын гол түлэб боложо байhан горнягуудай Астури областьдо ажал хүдэлмэри урда мэтэ хүсэдөөр шахуу hаатажа байнхай. Нүүрhэн тон багаар малтан абтана.

Ороной хойто провинцида Сантандертэ «Нуэва Монтанья Киханс» гэжэ металлургическа предприятиин 2000 хүдэлмэришэн майн 18-да хүдэлмэреэ зогсоогоо. Тэдэнэр ажалай шэнэ договор баталха эрилтэ хэнэ, Астуриин забастовко хэжэ байhан шахтёрнуудтай hаналаа нэгэдэжэ байhанаа мэдүүлнэ. Андалузида хүдөө ажахын 15 мянгаhаа үсөөн бэшэ хүдэлмэришэд виноградна плантацинууд дээрэ забастовко хэжэл байhаар.

Забастовко хэгшэд салин хүлhэ дээшэлүүлхэ, профсоюзна хүдэлөөнэй сүлөө hэргээхэ, забастовко хэхэ эрхые мэдэрхэ гол эрилтэнүүдые хэдэг байна.

ХИМИГҮҮД ЗАБАСТОВНО ХЭНЭ

Израилиин Хайфа городой химическэ комбинадай 700 хүдэлмэришэн уридшалан hануулгын забастовко хээ. Забастовко хэгшэд салин хүлhэ дээшэлүүлхэ ажалай эрхэ байдал hайжаруулха эрилтэ хэнэ. Ороной профсоюзуудай хүтэлбэриин хорилто хэhэн байгаашье hаань, энэ забастовко хэгдэhэн байха юм.

ХҮДЭЛМЭРИШЭДТЭ ХАРША ХУУЛИИЕ БУРУУШААНА

Австралиин ниислэлэй газар дээрэ 7.000 хүдэлмэришэн майн 20-до хэдэн часай турша соо хүдэлмэреэ зогсоогоо. Энэ забастовко хадаа салин хүлhэ дээшэлүүлхын, хүдэлмэришэдтэ харша хуули гаргалгые болюулхын түлөө кампаниин хубинь болоно. Австралиин ажалшад мүнөө үедэ иимэ кампани бүри үргэнөөр ябуулжа байнхай.

НОХОЙНУУДЫЕ ТУХИРНА

Урбагшадые заводто оруулхагүйн тулада Лимын болон Кальяогой предприятинуудые эзэлээд, забастовко хэжэ байhан хүдэлмэришэд-металлургинуудта Перугэй полици нохойнуудые тухирhан байна. Эндэ болоhон тулалдаануудай үедэ 17 хүдэлмэришэн горитойгоор шархатаа, 500 хүниие полициинхид арестовалаа.

Забастовко хэгшэд салин хүлhэ дээшэлүүлхэ эрилтэ хэнэ. Ээд баяшуултай гараhан арсалдаае шиидхэхэ талаар эблэрүүлгын комиссиин зохёоhон гуримые тэдэнэр буруушаагаа.

(ТАСС).

Редактор
Ц. О. ОЧИРО...

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора —23-67, зам. редактора —38-42, зам. редактора —35-84, секретариата —27-3..., отделов: сельскохозяйственного производства и партийной жизни —47-59, 35-14, промышленного производства и партийной жизни —48-89, 33-61, корректорская —35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: идеологического —24-74, советского строительства и быта —34-93, рабселькоров и писем —25—41, 38-30, информации —32-74 и переводов —34-05.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н00123. Зак. № 4...